Samen.

De kracht van publiek-private samenwerkingen

JEAN SCHOOL
HOUSE OF DENIM

CYBER SECURITY CENTRE MRA

Fieldlabs

HOUSE OF LOGISTICS

NexTechnician
mobiliteitstechniek

HOUSE OF HOSPITALITY
metropoolregio Amsterdam

UNITED COLLEGE

DANCE EVENT LAB

SAMEN
DE KRACHT VAN PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKINGEN

roc
van amsterdam
K. Smit

INHOUD

4 **Voorwoord**
6 **Inleiding**
10 **Woord van de gemeente**
12 **House of Logistics**
20 **House of Hospitality**
28 **Zorg in de wijk in de 21e eeuw (Fieldlabs)**
36 **Jean School**
44 **Dance Event Lab**
52 **NexTechnician**
60 **Cyber security**
68 **United College**
76 **Nieuwe initiatieven**
80 **Conclusies**

Innoveren door te doen

Met trots presenteren het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland de eerste resultaten van het werken in de publiek-private samenwerkingsverbanden die vanaf 2014 zijn gestart. De subsidiemaatregel van het Regionaal Investeringsfonds mbo en de inspirerende rol van de gemeente Amsterdam zorgden ervoor dat concrete initiatieven voor vernieuwend middelbaar beroepsonderwijs op heel verschillende plekken van de grond zijn gekomen. Dit binnen onze eigen meerjarenbeleid waarin 'leren in en vanuit de beroepspraktijk' voor onze studenten een belangrijke focus is.

Dat de contouren van vernieuwend beroepsonderwijs daadwerkelijk gestalte krijgen is de verdienste van direct betrokken ondernemers, projectleiders, docenten, programmamanagers en praktijkopleiders die met hart voor 'hun' studenten besloten om nieuwe wegen in te slaan. Vanuit het gevoel dat het anders moet in beroepsonderwijs dat voorbereidt op leven, leren en werken in de 21e eeuw. En vanuit de overtuiging dat het ook anders kan.

Het antwoord op de vraag hoe dat beroepsonderwijs er dan uitziet, lees je in deze publicatie. Niet in de vorm van een nieuw model, laat staan een nieuw stelsel, maar als resultaat van de zoektocht die in ieder samenwerkingsverband afzonderlijk nog steeds wordt verricht.

De portretten die worden beschreven zijn alleen daarom al allemaal de moeite waard om te lezen. Veelal gaat het daarbij om hybride vormen van leren in de beroepspraktijk voor onze studenten en hybride vormen van werken voor onze docenten. Zij werken daarbij in teams samen met praktijkbegeleiders uit de bedrijven en instellingen.

In iedere samenwerking zijn unieke ervaringen opgedaan die de basis vormen voor een veelbelovend vervolg. Dat blijkt ook uit de conclusies: we zijn nog maar net begonnen en leren van iedere stap. Dat doen we wel samen. Met de partners: gemeente, bedrijven, instellingen, de onderwijsteams in onze mbo-colleges en soms ook scholen voor voortgezet onderwijs. Gezamenlijk ligt de focus op de prestatie en ontwikkeling van onze studenten die een dragende rol gaan spelen in onze samenleving en economische versterking van de metropoolregio Amsterdam.

Wij wensen je veel leesplezier toe!

Edo de Jaeger
Ronald Wilcke
Gerrit Vreugdenhil
Raad van Bestuur
ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland

Samen werken aan wendbaar vakmanschap

Samenleving in transitie
Technologische vernieuwing zorgt voor een exponentiële versnelling van verandering; onze samenleving is in transitie van een 'oude' naar een 'nieuwe' wereld. Van de oude economie met lineaire processen en organisatievormen zijn we in transitie naar een nieuwe circulaire economie, technologisch gestuurd waarin complexiteit en snelle veranderingen standaard zijn. Deze nieuwe wereld vraagt om een ander type vakmens, maar ook om een andere invulling van het beroepsonderwijs.

Nieuwe impuls
In 2012 heeft de overheid het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF) in het leven geroepen. Met de komst van dit stimuleringsfonds heeft het samenwerken tussen mbo-instellingen en bedrijfsleven een nieuwe impuls gekregen. Bedrijven en instellingen, het mbo en de regionale overheid worden hiermee in staat gesteld om hun eigen manier te vinden om op deze snelle veranderingen in te kunnen spelen.

In de metropoolregio Amsterdam hebben het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland een belangrijke rol in het opleiden van vakmensen op mbo-niveau. Net zoals in andere regio's is een goede kwalitatieve en kwantitatieve aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven cruciaal voor de verdere ontwikkeling en innovatiekracht van de regio. Wendbare en innovatieve vakmensen vormen de kern van een succesvolle transitie naar de nieuwe wereld.

Nieuwe vormen van onderwijs
Sinds 2014 zijn vanuit diverse onderwijsdomeinen binnen het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS) gestart die een antwoord wilden vinden op urgente vragen vanuit de arbeidsmarkt in hun branche. De namen duiden al nieuwe vormen van onderwijs aan; House of Logistics, House of Hospitality, Dance Event Lab, Jean School, Cyber Security Centre, United College, Zorg in de wijk in de 21e eeuw en NexTechnician.

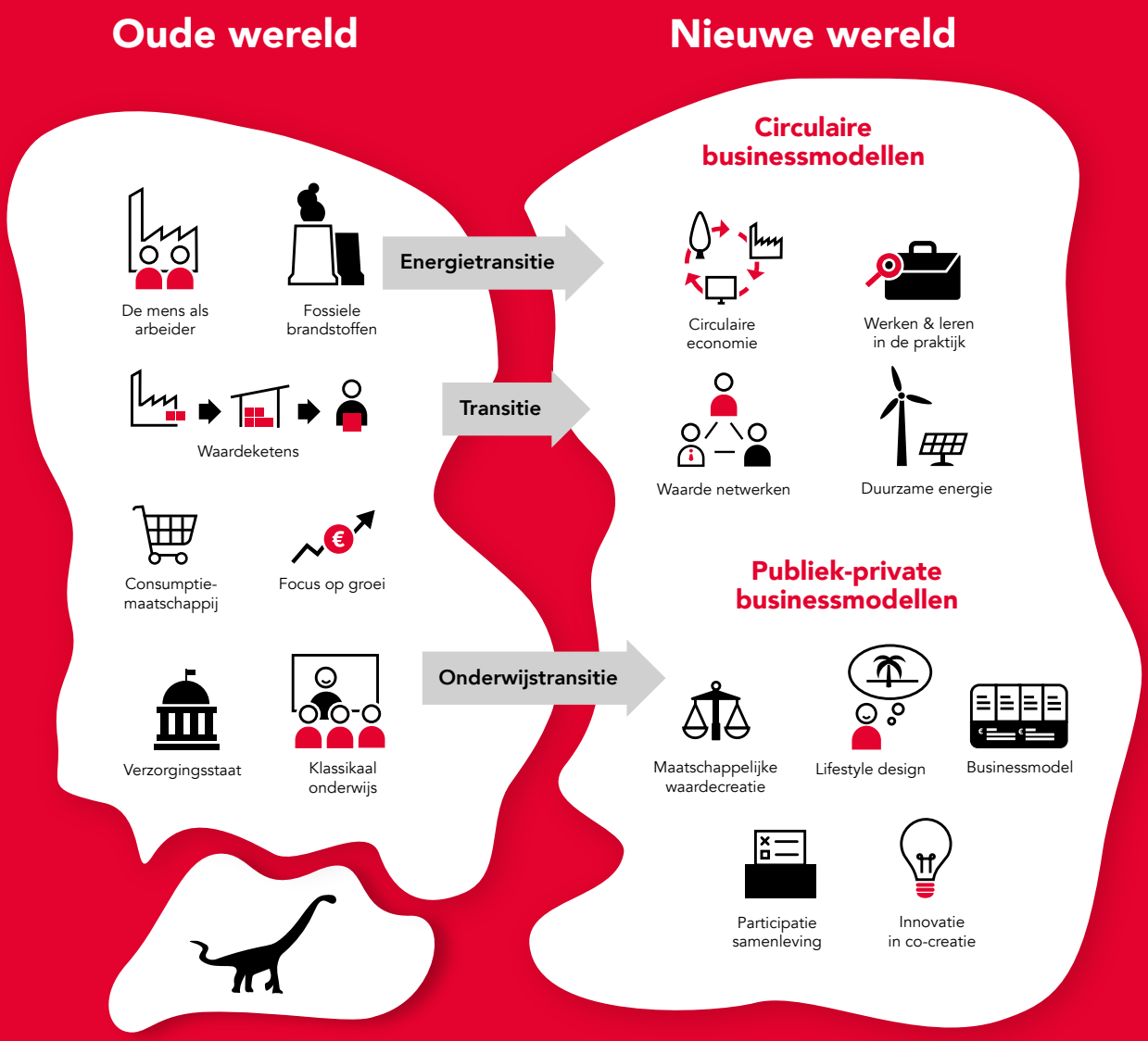
Oude wereld
Nieuwe wereld
De mens als arbeider
Fossiele brandstoffen
Energietransitie
Circulaire businessmodellen
Circulaire economie
Werken & leren in de praktijk
Waardeketens
Transitie
Waarde netwerken
Duurzame energie
Consumptie-maatschappij
Focus op groei
Publiek-private businessmodellen
Verzorgingsstaat
Klassikaal onderwijs
Onderwijstransitie
Maatschappelijke waardecreatie
Lifestyle design
Businessmodel
Participatie samenleving
Innovatie in co-creatie

Werken vanuit de toekomst
In alle samenwerkingsverbanden wordt door studenten, docenten, praktijkopleiders en ondernemers ervaring opgedaan met onderwijs voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Het loslaten van bestaande regels en oude vanzelfsprekendheden levert voor alle partijen de vrijheid op om samen vanuit de toekomst te werk te gaan.

Het samenwerken in de PPS'en is een zoektocht waarin de verschillende partners gaandeweg steeds beter weten welke veranderingen nodig zijn zodat studenten zich tot wendbare vakmensen, actieve burgers en eigen persoonlijkheden kunnen ontwikkelen.

Unieke kans
De gelden uit het Regionaal Investeringsfonds hebben voor het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland en de verschillende partners de unieke kans geboden samen het beroepsonderwijs van de toekomst te verkennen in concrete prototypes. Daarin worden de vakmensen voor de toekomst opgeleid en wordt ook in gezamenlijkheid gewerkt aan het oplossen van branche-overstijgende vraagstukken. Denk hierbij aan: (digitaal) veiligheidsbewustzijn onderhouden bij de burger en ondernemers, de gastvrijheidsgedachte als leidend concept in diverse sectoren, van zorgen voor naar zorgen dat, nieuwsgierigheid en wendbaarheid in de gehele logistieke keten, zelfstandige vakmensen die in netwerken kunnen opereren; allemaal vaardigheden die nu van de vakman of vakvrouw worden gevraagd.

Waardecreatie voor alle betrokkenen
In deze publicatie delen wij onze succesfactoren, leerpunten, innovatiemotivatie en gewenste en beoogde vervolgstappen uit de verschillende vormen van samenwerking. Vanaf de start is het nadenken over een vervolg ingezet omdat de samenwerkingsverbanden na vier jaar zonder de subsidie moeten kunnen voortbestaan.

De samenwerkingen zijn gestart vanuit de gedachte dat de partners een gezamenlijke visie op hun vakgebied in de regio hebben. Daarnaast moet er ook sprake zijn van meerwaarde voor alle partijen. Er wordt gezocht naar een 'duurzaam businessmodel'. Om maar gelijk een conclusie te verklappen: we hebben in de verschillende prototypes ontdekt dat publiek-private samenwerkingsverbanden uitsluitend kunnen bestaan als er sprake is van 'waardecreatie', voor iedereen. Alleen dan is het mogelijk om de samenwerking, in welke vorm dan ook, op langere termijn te continueren.

Concreet betekent dit dat niet alleen naar de vraag van de werkgevers naar actueler opgeleide medewerkers wordt geluisterd, maar dat er ook ruimte is voor de vragen van studenten en medewerkers. Ook zij hebben heldere wensen als het om state-of-the-art leren gaat. Voorwaarde voor hen is ook dat er wordt aangesloten bij hun persoonlijke ontwikkeling, er rekening wordt gehouden met verschillende kwaliteiten, maar ook dat het leren bij de persoonlijke situatie van de lerende past.

Verhalen gebundeld
Ter inspiratie is in deze publicatie een bundeling van verhalen en een analyse van alle publiek-private samenwerkingsverbanden, waarin het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland participeren, opgenomen. Bedrijfspartners delen hun ervaringen over deze unieke manier van samenwerken. Daarnaast is per samenwerkingsverband een Business Model Canvas uitgewerkt. Dit visuele bedrijfskundige model maakt het mogelijk om in negen bouwstenen zichtbaar te maken op welke wijze de samenwerking waarde creëert voor alle betrokkenen.

‘Publiek-private samenwerkingsverbanden kunnen uitsluitend bestaan als er sprake is van ‘waardecreatie’, voor iedereen’

Studenten optimaal voorbereiden op een mooie toekomst

De arbeidsmarkt verandert in hoog tempo. Daarom worden publiek-private samenwerkingen in het leven geroepen om het onderwijs actueel te houden en de samenwerking met het bedrijfsleven te intensiveren. Een goede samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven is daarbij van cruciaal belang. Uiteraard levert de Dienst Economie van de gemeente Amsterdam hier een bijdrage aan. Eigentijds onderwijs dat goed aansluit bij de arbeidsmarkt is immers van grote betekenis voor de economische ontwikkeling en de samenleving. Studenten worden zo optimaal voorbereid op een mooie toekomst en het bedrijfsleven kan rekenen op werknemers die goed beslagen ten ijs komen zodra zij het werkveld betreden.

Sterk middelbaar beroepsonderwijs

De mbo'er is voor onze (regionale) arbeidsmarkt een belangrijke beroepsgroep. Samen met alle mbo-instellingen in de metropoolregio Amsterdam en het bedrijfsleven hebben wij vanuit de portefeuille Economische Zaken het Actieplan Innovatief Vakmanschap in het leven geroepen. De wethouder Onderwijs heeft haar bijdrage geleverd door de MBO-Agenda op te stellen. Gezamenlijk zetten we in op sterk middelbaar beroepsonderwijs dat jongeren uitdaagt het beste uit zichzelf te halen én hen goed voorbereidt op de eisen van de arbeidsmarkt en de samenleving van nu en straks.

Inspelen op nieuwe ontwikkelingen

Het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland heeft het initiatief genomen om dit boekje te publiceren waarmee het belang van een goede samenwerking met het bedrijfsleven wordt onderstreept. Ik lever dan ook graag mijn bijdrage. Zo lees je onder meer over de publiek-private samenwerkingen Centrum voor Innovatief Vakmanschap Creatieve Industrie met de Jean School, NexTechnician in de mobiliteitstechniek, House of Logistics, Vakschool Technische Installaties, House of Hospitality, Cyber Security en Zorg in de wijk in de 21e eeuw. Gezamenlijk spelen we in op deze nieuwe ontwikkelingen door opleidingen en stages daarop in te richten, jongeren op te leiden op de werkvloer en kennis te laten maken met state-of-the-art faciliteiten en innovaties, docenten bij te scholen, docenten en

‘Eigentijds onderwijs dat goed aansluit bij de arbeidsmarkt is van grote betekenis voor de economische ontwikkeling en de samenleving’

leermeesters samen verantwoordelijk te maken voor de vakopleidingen en zij-instromers om- en bij te scholen in hun vak.

Kijkje in de keuken

Een mooi voorbeeld van een publiek-private samenwerking waarover je meer kunt lezen in dit boekje is House of Hospitality. Bedrijfsleven, overheid en onderwijs werken hier nauw samen om de kwaliteit van gastvrijheid in de stad naar een hoger niveau te tillen. Bijvoorbeeld doordat studenten van het ROC van Amsterdam rondom de kerstdagen toeristen de weg wezen in het centrum van Amsterdam als onderdeel van hun opleiding.

Zo zijn er tal van voorbeelden te noemen waarbij het bedrijfsleven, het onderwijs en de gemeente elkaar kunnen versterken. Het doel? Talent van jongeren ontwikkelen, hen een economisch zelfstandige toekomst te bieden en uit te dagen om zich permanent te blijven ontwikkelen zodat zij mee kunnen bewegen met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. In dit boekje laat het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland zien hoe zij dit met innovatieve onderwijsconcepten, in co-creatie met het bedrijfsleven en de overheid, wil realiseren.

Veel leesplezier toegewenst.

Stan Kaatee
Directeur Economische Zaken
gemeente Amsterdam

HOUSE OF LOGISTICS

De logistiek vakman van de toekomst

De logistieke sector is booming business in de metropoolregio Amsterdam. Een lucht- en zeehaven, de greenport en de distributie voor miljoenen huishoudens zorgen voor veel werkgelegenheid. In de logistiek zijn veel interessante carrièremogelijkheden en tegelijkertijd is het ook een verborgen sector. Wie kent de omvangrijke en cruciale afdeling logistiek in een ziekenhuis? Wie weet wat er allemaal gebeurt tussen het online bestellen van een artikel en de snelle bezorging aan huis? House of Logistics speelt hierop in.

DB SCHENKER AMS
DB SCHENKER AMS
DB SCHENKER AMS
DB SCHENKER AMS

Binnen House of Logistics werken het ROC van Amsterdam, ROC Nova College, Luchtvaart College Schiphol en Air Cargo Netherlands samen. Hun doel? De logistiek vakman van de toekomst werven en opleiden. Wat kan die vakman in een tijd van snelle verandering, robotisering en digitalisering?

Samen met vijftig bedrijven is onderzocht hoe de logistiek vakman van de toekomst eruitziet. Deze bedrijven zien logistiek vakmanschap niet verdwijnen, maar de mensen die in bedrijfsprocessen cruciaal zijn moeten wel aan andere eisen voldoen. Kennis en ervaring van de hele logistieke keten en competenties als samenwerken, kwaliteitsdenken, communiceren en accuratesse worden belangrijker. Een betrokken, meedenkende en nieuwsgierige houding is cruciaal. Maar hoe en waar leer je bijvoorbeeld nieuwsgierig zijn of samenwerken?

Adoptieklas en leercommunity

Beroepsonderwijs moet flexibel zijn en zich aanpassen aan de veranderende wereld. Daarom is House of Logistics in 2016 een adoptieklas gestart. Een groep logistieke bedrijven adopteert gezamenlijk een klas. Ze stellen opleidingsplekken beschikbaar, ontwikkelen samen het opleidingsprogramma en onderzoeken wat een student in welk bedrijf het beste kan leren.

Met de komst van House of Logistics vervaagt de grens tussen leren op school en leren in het bedrijf. De docent komt heel vaak in het bedrijf en er ontstaat een leernetwerk van docenten, studenten en praktijkopleiders waar iedereen actief van elkaar leert.

‘Een betrokken, meedenkende en nieuwsgierige houding is cruciaal’

Eerstejaarsstudenten en docent Hennelien Stoorvogel bespreken de matches na de speeddate.

Leerregisseur Ron Quaden samen met zijn studenten.

De persoonlijke betrokkenheid van studenten en bedrijfsopleiders zorgt voor het succes van deze aanpak: gezamenlijk werkt iedereen aan het succes van de student. De bedrijven zien de adoptieklas als een kweekvijver voor hun toekomstig personeel.

Een grote verandering in de didactiek en onderwijsinhoud verklaart ook veel van het succes. Alle tradities over leren worden overboord gezet of kritisch bekeken. De eerste zeven weken krijgen de studenten basecamp, dat staat in het teken van kennismaken. Kennismaken met de logistiek, kennismaken met elkaar en kennismaken met zichzelf. Schapen drijven en karate leren hen samenwerken en leiderschap. Buitensporten zorgt voor fysieke fitheid. Duurzame skills voor deze medewerkers van de toekomst.

Succesvol

Het programma is een succes: in 2017 kozen 2,5 keer zo veel studenten voor deze leerroute. Dit betekent ook meer dan twee keer zo veel bedrijven die zich hebben aangesloten. Deze andere vorm van onderwijs vraagt ook om andere fysieke leer- en leefomgevingen en een nieuw organisatiemodel. De ambitie is om een omgeving te creëren waar zowel de verschillende logistieke opleidingen als logistieke bedrijven uit de regio een plek hebben.

HOUSE OF LOGISTICS

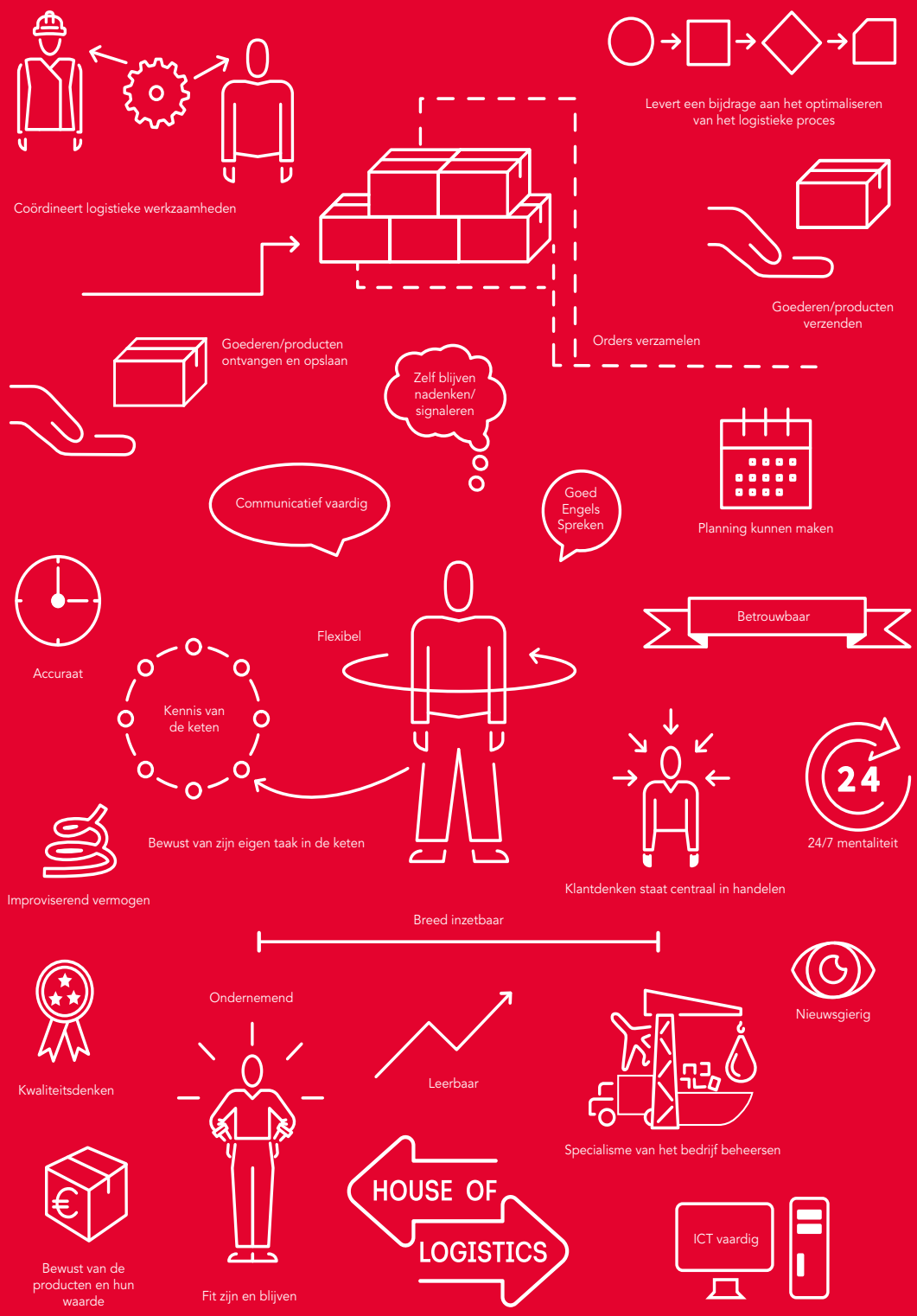

V.l.n.r. projectleider Alma Kerling, Richard Nieters (stagebedrijf Barracuda) en Ron Quaden (leerregisseur).

Mark Spier,
CTS Group, over de adoptieklas:

"Docent, stagiair en het bedrijf werken echt met elkaar samen in plaats van 'hier heb je een opdracht en je gaat je gang maar' en de docent zie je ergens een paar keer tijdens het stageproces. Nee, we worden nu actief gevraagd om input te geven, de docent komt ook naar ons toe en we overleggen echt de strategie met elkaar. Die passen we ook aan.
Je komt zo steeds een stapje verder en dat geeft een heel goed gevoel. Ik merk dat de stagiaires die vanuit House of Logistics worden aangedragen meer eigen initiatief nemen als ik het vergelijk met een doorsnee stagiair. Als bedrijf vind je het natuurlijk fijn als er nieuwe,

frisse ideeën worden aangedragen. Eigenlijk heb ik al moeite met het woord stagiair, want de studenten acteren meer als echte collega's. Dit is voor zowel ons als de stagiair natuurlijk veel leuker."

Op werkbezoek bij Lars Weever van KLM Cargo.

Docenten Ron Quaden en Hennelien Stoorvogel:

"Doordat we binnen een community functioneren is alles veel zichtbaarder. Ook de eigenschappen van een student. Dat merk je ook als je bij een bedrijf op bezoek gaat. Voorheen beoordeelde je alleen een student en nu kijken we echt met elkaar wat een student in een bedrijf kan leren en wat ieders aandeel daarin is. We zijn kritisch maar ook open naar elkaar waardoor we kunnen blijven verbeteren. We staan nu veel meer stil bij kwaliteit. We bereiken meer met de studenten doordat we ons steeds blijven afvragen wat het leren van de student ten goede komt. En soms is dat dan even niets doen."

Bekijk hier ook het filmpje over House of Logistics:

BUSINESS MODEL: HOUSE OF LOGISTICS

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM

NOVA COLLEGE

LUCHTVAART COMMUNITY SCHIPHOL

AIR CARGO NETHERLANDS

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN STUDENTEN

ONDERWIJSONTWIKKELING

NETWERK & COMMUNITY BOUWEN EN ONDERHOUDEN

MENSEN & MIDDELEN

DOCENTEN VAN ROC VAN AMSTERDAM EN PRAKTIJKOPLEIDERS VAN DE BEDRIJVEN

WERKGROEPEN

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:

- LEUK & ACTUEEL ONDERWIJS
- GOEDE FACILITEITEN
- SOCIAAL VEILIGE LEEROMGEVING

LOGISTIEKE BEDRIJVEN:

- KWEEKKVIJVER PERSONEEL VAN DE TOEKOMST
- LASTEN VERLICHTING
- COLLEGA-BEDRIJVEN
- INSPIRATIE
- NIEUWE KENNIS
- NETWERK VAN COLLEGA-BEDRIJVEN DIE OOK BEZIG ZIJN MET DE ONTWIKKELING VAN HUN PERSONEEL

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE

PERSOONLIJKE BETROKKENHEID BIJ HET OPLEIDEN VAN MENSEN

IEDEREEN DIE MEEDOET LEERT MEE

KANALEN

EVENTS

OPEN DAGEN

COMMUNITY/NETWERK VAN PRAKTIJKOPLEIDERS, EXPERTS, BEDRIJVEN

HYBRIDE TEAM

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN

BEDRIJVEN WAAR LOGISTIEK EEN BELANGRIJK ONDERDEEL VAN HET BEDRIJFSPROCES IS & DIE WILLEN INVESTEREN IN HUN PERSONEEL

KOSTEN

HYBRIDE TEAM

MARKETINGKOSTEN

INHUUR EXPERTISE VAN BUITEN

BIJDRAGEN

IN-KIND BIJDRAGE BEDRIJVEN

RIF-SUBSIDIE

SPONSORING OP EVENTS

OCW-BIJDRAGE

House of Logistics richt zich op het opleiden van studenten en medewerkers in de snel veranderende logistieke sector. Een logistiek vakman van de toekomst beschikt over een nieuwsgierige houding, kan meebewegen met de veranderingen, is flexibel, accuraat en communicatief vaardig. Hij of zij is fysiek fit en weet welke waarde hij of zij in het bedrijf kan toevoegen. In House of Logistics ontdekken bedrijven en scholen samen wat leren in de 21e eeuw inhoudt.

Samen leren
Samen leren staat binnen House of Logistics centraal. Medewerkers, studenten en docenten leren van elkaar door hun intensieve samenwerking: een hybride team. Bedrijven investeren in een kweekvijver voor hun logistiek talentvolle medewerkers die modern zijn opgeleid. Voor bedrijven uit diverse onderdelen van de supply chain is House of Logistics een ontmoetingsplek waar zij elkaar leren kennen en onderlinge samenwerking ontstaat.

Het uitbouwen en onderhouden van het netwerk is daarbij essentieel om een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te behouden en te optimaliseren. Speedates, lunches en events houden de community levendig!

HOUSE OF HOSPITALITY

Meest gastvrije regio van Europa

De vraag naar goed opgeleide, enthousiaste professionals met talent voor gastvrijheid is groot, maar het aanbod op de arbeidsmarkt blijft achter. House of Hospitality richt zich op de cross-sectorale hospitalitymarkt, die zich uitstrekt van toerisme, horeca en facilitair naar de zorg, logistiek en retail.

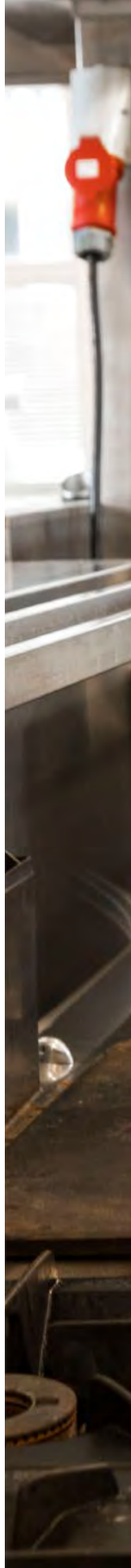

De metropoolregio Amsterdam zoekt de komende jaren 25.000 nieuwe hospitality-medewerkers. Want steeds meer mensen bezoeken de metropoolregio. Hospitality heeft een enorme economische waarde. En daarbij is er nog een uitdaging: onze metropoolregio moet de meest gastvrije van Europa worden.

Daarom zijn, op dit moment, 24 bedrijven, opleiders en gemeenten House of Hospitality gestart. Doel: over vier jaar moeten zo'n duizend nieuwe studenten extra hebben gekozen voor een opleiding en loopbaan in de cross-sectorale hospitalitymarkt. Daarnaast willen we door middel van training, onderzoek en innovatie mensen behouden voor de branche en de kwaliteit en het imago van de sector verbeteren. Dat doen we met een businessmodel dat steunt op drie pilaren.

House of Hospitality School
House of Hospitality School staat voor een unieke vorm van hybride leren. Studenten gaan naar school binnen een van de partnerbedrijven en leren het vak in de praktijk. In de samenwerking tonen we met elkaar het lef om in gedeeld eigenaarschap op te leiden. Daarbij maken we geen onderscheid tussen de wereld van het werk en die van het leren. Het hospitality bedrijfsleven en het hospitality beroepsonderwijs werken vanuit gezamenlijke belangen en een gezamenlijke visie.

Partners van House of Hospitality bieden praktijkopleiders. Docenten komen naar het bedrijf en geven, bijvoorbeeld Nederlands, letterlijk aan

'De metropoolregio Amsterdam zoekt de komende jaren 25.000 nieuwe hospitality-medewerkers'

de keukentafel. Het mes snijdt zo aan twee kanten: studenten leren een mooi vak van gepassioneerde vakmensen en ondernemers kunnen hun toekomstige medewerkers zelf opleiden. Er zijn nu vier hybride werkomgevingen. De bedoeling is om dit aantal uit te breiden naar dertien.

House of Hospitality Lab
In House of Hospitality Lab onderzoeken mbo- en hbo-studenten continu innovatievraagstukken die door de partners worden aangedragen en krijgen getalenteerde studenten de mogelijkheid om hun eigen bedrijf te starten. Ook onderzoekt en ontwikkelt House of Hospitality Lab nieuwe onderwijsvormen, vanuit bijvoorbeeld technologie en gamification, waarbij spelelementen in de les worden ingezet (blended learning).

House of Hospitality Recruitment
House of Hospitality Recruitment moet ervoor zorgen dat de hospitalitysector weer gezien gaat worden als een aantrekkelijk toekomstperspectief. Van basisschool tot hbo willen wij die bewustwording op gang brengen. Met nieuwe doelgroepgerichte marketing en communicatie willen we mensen enthousiasmeren voor een loopbaan in de cross-sectorale hospitality, met aandacht voor een leven lang ontwikkelen.

Meet up sessie van de partners van House of Hospitality in een van de hybride leeromgevingen: het Amsterdamse Proeflokaal.

Hans Vugts, directeur Hotel Casa:

"Dat we als branche slecht betalen en geen vaste contracten bieden, daar moeten we nu eens vanaf. We hebben een heel uitdagende markt. Het toerisme groeit. Elk pand dat leegkomt in de metropoolregio krijgt een bestemming die verband houdt met toerisme. En we vissen allemaal in dezelfde vijver. Conclusie: goed geschoolde mensen zijn schaars. Ik geloof in House of Hospitality, ben er vanaf het begin bij betrokken. Bij Hotel Casa gaan we een fysieke locatie inrichten om topmensen in de praktijk op te leiden. We gaan ze alle leuke kanten van dit vak laten meemaken en die ervaring delen."

Ab de Bruijn, directeur Van der Valk hotel Sassenheim:

"Het mooie van hybride leren is dat studenten meteen in een bedrijfscultuur opgroeien en niet in een schoolcultuur. Je gaat bij wijze van spreken meteen het diepe in. In september is een groep van 26 studenten bij ons gestart. Het zijn toppers en wij gaan ze ook allerlei extra's laten ervaren. Ze gaan mee naar de visafslag, ze krijgen les van onze sommelier. Horeca is een vak en dat moet het weer worden in de beleving van medewerkers. We hebben onze eigen lesstof aangevuld met het concept van House of Hospitality. Daar hebben we onder andere een praktijkkeuken voor ingericht. Ons nieuwe hotel dat volgend jaar opengaat in Amsterdam gaat ook met hybride leren aan de slag."

BONGARD
BONGARD

‘Het zijn allemaal doeners. Ze willen mensen blij maken, mensen helpen’

Bekijk hier ook het filmpje over House of Hospitality:

BUSINESS MODEL: HOUSE OF HOSPITALITY

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM

HOUSE OF SKILLS

HOSPITALITY-BEDRIJVEN

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN (VOLWASSEN) STUDENTEN EN MEDEWERKERS

ONDERWIJSONTWIKKELING

PROFESSIONALISERING

ONDERZOEK

NETWERK BOUWEN EN ONDERHOUDEN

MARKETING & COMMUNICATIE

MENSEN & MIDDELEN

HYBRIDE WERK-LEEROMGEVINGEN

LEARNING COMMUNITIES

ONDERZOEKSOMGEVING

FYSIEKE & ONLINE OMGEVING

NETWERK VAN HOSPITALITY-BEDRIJVEN

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:

- WERKEN EN LEREN IN DE PRAKTIJK
- INNOVATIEVE FACILITEITEN
- ONDERZOEK EN INNOVATIES ROND HOSPITALITYVRAAGSTUKKEN VAN ONDERNEMERS OF REGIO'S

ONDERWIJSINSTELLINGEN:

- FACILITEREN EN HELPEN VAN LEVEN LANG ONTWIKKELEN VAN VOLWASSEN) STUDENTEN EN MEDEWERKERS IN DE METROPOOLREGIO AMSTERDAM

CROSS-SECTORALE HOSPITALITY MARKT :

- MATCHING & TALENTONTWIKKELING
- VOLDOENDE INSTROOM VAN GEKWALIFICEERD PERSONEEL IN HOSPITALITY
- TALENTBEHOUD IN DE SECTOR

OVERHEDEN:

- FACILITEREN EN HELPEN VAN LEVEN LANG ONTWIKKELEN VAN BURGERS IN DE METROPOOLREGIO AMSTERDAM

VOLWASSENEN UIT DE METROPOOL-REGIO AMSTERDAM MET AMBITIE IN DE HOSPITALITY :

- ONTWIKKELPERSPECTIEF IN DE HOSPITALITY

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE

COMMUNITYVORMING

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN

ONDERWIJSINSTELLINGEN

CROSS-SECTORALE HOSPITALITY MARKT

- TOERISME
- FACILITAIR
- HORECA

OVERHEDEN

VOLWASSENEN UIT DE METROPOOLREGIO AMSTERDAM MET AMBITIE IN DE HOSPITALITY

KANALEN

HYBRIDE WERK-LEEROMGEVING

FYSIEKE LOCATIE HOUSE OF HOSPITALITY

NEWSROOM

NETWERK-EVENTS

WEBSITE

ONLINE OMGEVING

INTERNE KANALEN PARTNERS

KOSTEN

FACILITEITEN, APPARATUUR EN TECHNOLOGIE

PERSONEEL

EXPERTISE INHUREN

MARKETING & COMMUNICATIE

BIJDRAGEN

INKOMSTEN LEVEN LANG ONTWIKKELEN

VERMARKTEN CONTENT BLENDED LEREN

RIF-SUBSIDIE

SPONSORING

OCW-BIJDRAGE

STRUCTURELE BIJDRAGEN GEMEENTE

FREE PUBLICITY

RESEARCH FEE

Het belang van hospitality is cross-sectoraal. House of Hospitality richt haar pijlen dan ook op duurzame cross sectorale samenwerking tussen de arbeidsmarkt en het beroepsonderwijs in de sectoren toerisme, horeca, facilitair, zorg, logistiek en retail. Oplossingen bieden voor de kwalitatieve en kwantitatieve imperfecties van de arbeidsmarkt zijn daarbij de kern van de gezamenlijke waardecreatie. Er is veel vraag naar goed geschoold personeel binnen de hospitality-arbeidsmarkt. Vergroting van de instroom van talent, maar ook van het behoud van talent vraagt om maatwerkprogramma's rond training en opleiding. Met een visie op hybride leren en werken, een leven lang ontwikkelen en duidelijk te onderscheiden doelgroepen werkt het netwerk van bedrijven, opleiders en overheden aan een sterke hospitality-community. De partners werken daarbij aan gezamenlijke marketing, communicatie en wervingsactiviteiten om te laten zien dat de hospitality-sector een geweldige kans biedt op een succesvolle (leer)loopbaan.

HOUSE OF HOSPITALITY
metropoolregio
Amsterdam

BUSINESS MODEL:
HOUSE OF HOSPITALITY

FIELDLABS

Inspelen op de veranderende behoeften in de zorg

De zorg verandert. Zo vindt zorg steeds minder vaak in een ziekenhuis of zorginstelling plaats, maar meer en meer bij de cliënt thuis. Om goed in te spelen op dergelijke actuele ontwikkelingen sloegen we de handen ineen met diverse onderwijsinstellingen, zorginstellingen en techniekbedrijven. Het project 'Zorg in de wijk in de 21e eeuw' was hiermee een feit.

Robotica in de zorg tijdens de opening van Fieldlab Vreugdehof in Amsterdam.

Binnen de Fieldlabs is een goede samenwerking binnen het wijkteam belangrijk. Tijdens de opening van Fieldlab Vreugdehof in Amsterdam konden studenten, docenten en zorgverleners hun samenwerking in de praktijk brengen in een escaperoom.

De samenleving verandert snel. Zo ook de sector zorg & welzijn. "We hebben daarom gezamenlijk een nieuw onderwijsconcept ontwikkeld", vertelt Flip Derks, programmamanager Zorg & Welzijn bij het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland. "Dit sluit beter aan bij de ontwikkelingen van deze tijd, zoals de veranderende rol van zorgprofessionals. Doordat zorg vaak niet meer in een ziekenhuis of zorginstelling plaatsvindt, is het contact met cliënten veranderd. Ook omdat cliënten de regie over hun zorg vaak in eigen hand willen houden. Daarnaast wordt er steeds meer een beroep gedaan op mantelzorgers en vrijwilligers. Duurzame en innovatieve medische technologieën ontwikkelen zich bovendien snel en zijn niet meer weg te denken uit de zorg."

Het belang van dit project wordt onderstreept door oud-minister Bussemaker die vanuit het Regionaal Investeringsfonds mbo € 12,8 miljoen vrijmaakte voor het project. Het bedrijfsleven en de regionale overheden vulden dit bedrag aan tot ruim € 40 miljoen. De subsidie van het regionaal investeringsfonds geldt voor vier jaar. Die tijd heeft de projectgroep benut om drie Fieldlabs te realiseren.

Fieldlabs

Hieronder wordt een continue leeromgeving verstaan waar verschillende partijen samenkomen om van en met elkaar te leren. Studenten/stagiaires, werkbegeleiders, docenten, praktijkopleiders, onderzoekers, medewerkers van bedrijven en gemeenten werken daarbij samen en gaan daarbij ook op

elkaars stoel zitten. De Fieldlabs krijgen gestalte in een gebouw van een zorgaanbieder. Daar kunnen cliënten, maar ook mantelzorgers en buurtbewoners, terecht met hun vragen over gezondheid en preventie. Mbo-studenten lopen er stage of werken mee. "Zo krijgen zij een realistischer beeld van het werk in de wijk en kunnen ze zelf ervaren hoe afwisselend en uitdagend dat is", aldus Flip. Het onderwijs wordt daarbij samen met de andere betrokken onderwijsinstellingen en de zorgaanbieders verzorgd. Dit kan binnen de muren van de school zijn, maar zal steeds vaker vanuit een Fieldlab worden gegeven.

Vraaggestuurd lesgeven

Docenten geven daarbij steeds meer vraaggestuurd les. "We kijken meer naar wie woont er in de wijk en wat diegene nodig heeft", aldus Flip. "Zo onderzoeken onze studenten samen met het werkveld en de wijkbewoners wat ze kunnen doen aan eenzaamheid. Het kan best zijn dat er over een half jaar weer andere onderwerpen actueel zijn, bijvoorbeeld door de komst van nieuwe technieken of wijzigingen in de zorgverzekering. Ons project is daarom nooit af, maar altijd in beweging. Het is daarom belangrijk om onze Fieldlabs levendig te houden om aan te kunnen blijven sluiten bij de wensen van de bewoners in de wijk."

‘Binnen onze Fieldlabs gaan we op zoek naar vernieuwing buiten de gebaande kaders’

Ingrid Sluijs,
manager Arbeidsmarkt & Onderwijs bij werkgeversorganisatie Sigra:

“Vanaf het begin af aan zijn wij vanuit Sigra bij deze samenwerking betrokken. Als werkgeversorganisatie hebben wij gekeken welke van onze leden interesse had om hierbij aan te sluiten. Cordaan en Amstelring sloten zich als eerste aan. Wij zien het als onze taak om aan onze leden zichtbaar te maken wat er binnen dit project gebeurt. Inmiddels hebben we drie Fieldlabs opgezet. We gaan nu eerst kijken hoe we deze Fieldlabs verder kunnen optimaliseren voordat we nieuwe Fieldlabs gaan openen. Wij zien de Fieldlabs als een plek waar nieuwe medewerkers willen werken en waar ze worden geschoold. Binnen onze Fieldlabs gaan we op zoek naar vernieuwing buiten de gebaande kaders. We kijken breder dan alleen naar het ziektebeeld van een cliënt, maar ook naar de sociale problematiek daarachter. Het gaat hier echt om co-creatie buiten de bestaande instituten om. Voorheen was het meer ‘wij vragen, u draait’. De Fieldslabs zorgen ervoor dat zowel medewerkers, studenten als cliënten veel meer met elkaar werken in plaats van naast elkaar. Ook kunnen we snel op veranderingen inspelen. Dit is belangrijk

Hoe is het om tachtig jaar oud te zijn? Tijdens de opening van het Fieldlab Vreugdehof konden bezoekers dit ervaren door middel van een speciaal pak.

want de zorg verandert snel en is ook complexer geworden, onder andere omdat de zorg zich verplaatst van het ziekenhuis of de zorginstelling naar de wijk. Mijn ideaalbeeld is dat we uiteindelijk toegaan naar meer dan alleen ouderenzorg. Dat we in de Fieldlabs, in de wijk, professionals opleiden die in alle sectoren kunnen opereren."

‘Het gaat hier echt om co-creatie buiten de bestaande instituten om’

Bekijk hier ook het filmpje over Fieldlabs:

BUSINESS MODEL: FIELDLABS

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM
ROC FLEVOLAND
ROC TOP
VO (VMBO) SCHOLEN
WINDESHEIM

ZORGAANBIEDERS
ATHI
TECHNOLOGIEBEDRIJVEN

GEMEENTEN

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN STUDENTEN
NETWERK & COMMUNITY BOUWEN EN ONDERHOUDEN
VOORLICHTING & PREVENTIE

MENSEN & MIDDELEN

FIELDLABS

BREDE EXPERTISE GROEP

PROJECTMANAGEMENT

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN / DOCENTEN:
- TOEKOMSTGERICHT OPLEIDEN IN EEN HYBRIDE WERK-LEEROMGEVING

PERSONEEL ZORGINSTELLINGEN:
- TOEKOMSTGERICHT OPLEIDEN IN EEN HYBRIDE WERK-LEEROMGEVING

WIJKBEWONERS :
- VERNIEUWDE ZORG IN DE WIJK

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE

LEERSITUATIE
ONTMOETINGSPUNT IN DE WIJK
THUISZORG

KANALEN

FIELDLABS

BREDE EXPERTISE GROEP

CONTENT MARKETING

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN
DOCENTEN
PERSONEEL ZORGINSTELLINGEN
WIJKBEWONERS

KOSTEN

FIELDLABS

PROJECTMANAGEMENT
BREDE EXPERTISE GROEP

MARKETING

BIJDRAGEN

IN-KIND BIJDRAGEN PARTNERS

RIF-SUBSIDIE
OCW-BIJDRAGE

De zorg verplaatst zich steeds meer naar de wijk. Mensen blijven langer thuis wonen. De overheid hoopt dat op deze manier de kosten van de zorg beheersbaar blijven. Met de komst van de Fieldlabs wordt aangesloten op deze zorgtransitie in de wijk. Daarbij wordt de zorg niet langer alleen maar door de zorgprofessional bepaald, maar veel meer in samenspraak met de cliënt. 'Zorgen voor' wordt daarmee 'Zorgen dat'. Het is van belang dat binnen de Fieldlabs toekomstgericht wordt opgeleid in een continue leer-omgeving voor alle doelgroepen. Het gaat echt om levenslang blijven ontwikkelen, want de zorg verandert snel. Het is van belang dat zowel docenten, studenten als medewerkers in een continue lerende modus staan. Het onderwijs denkt mee over de vraag welke veranderingen in de zorg belangrijk zijn. Blijven vernieuwen en blijven samenwerken is van belang om als onderwijs goed te blijven aansluiten bij de praktijk.

Fieldlabs

BUSINESS MODEL: FIELDLABS

JEAN SCHOOL

Duurzaamheid, innovatie en samenwerking in de denim-branche

House of Denim is een platform voor vernieuwing en vakmanschap in de denimbranche. Duurzaamheid, innovatie en samenwerking staan centraal. Samen met het ROC van Amsterdam heeft House of Denim de enige, echte Jean School ter wereld opgezet, waar studenten zich in een hybride werk-leeromgeving ontwikkelen tot denim designers & developers.

Wereldwijd is er een tekort aan specialisten op het gebied van denim. De Jean School speelt hier op in, met enerzijds een 3-jarige mbo-opleiding tot Denim Developer en anderzijds een internationale Engelstalige one-year course gericht op vakkennis en vakvaardigheden. Naast opleiden is er de gezamenlijke ambitie om de productie van Denim duurzamer te maken. Educatie, bewustwording en samenwerken in projecten stimuleert de ontwikkeling van duurzame innovaties. Zo wordt de industrie schoner, droger en slimmer.

State-of-the art faciliteiten in Denim City

De samenwerking tussen House of Denim en de Jean School is gericht op vakmanschapsontwikkeling binnen de denimbranche. De Jean School is een aantrekkelijke top mbo-opleiding waarbij de studenten in de praktijk leren, werken en daarnaast ook een netwerk in de denimbranche opbouwen. Denim City is de bedrijfsomgeving waar studenten, zzp-ers en denim-bedrijven gebruikmaken van state-of-the art faciliteiten, zowel in het atelier als in de Denim-wasserij. Denim City is ook een ontmoetingsplek en archief voor de branche. Daarnaast is er een productie-faciliteit, tailoring-service en een Denim Store. In het atelier worden kleine oplages gemaakt van denim-producten waar studenten van de Jean School aan meewerken. In Denim City is ook the Denim Academy met scholing, workshops en events voor bedrijven uit de denimbranche, gehuisvest. Studenten, designers en denim-bedrijven zijn in Denim City tegelijkertijd aan het werk, waardoor op een informele manier kennis wordt uitgewisseld.

Van plant tot klant
Binnen de Jean School leren studenten het gehele productieproces, van plant tot klant en worden ze opgeleid tot hoogwaardige experts in denim. Het programma dat ze volgen is samen met grote denimmerken als Levi's, Hilfiger en G-star tot stand gekomen. Iedere tien weken starten de studenten een nieuw 'real-life' project met een Denim-merk. De resultaten worden door het betreffende bedrijf beoordeeld en soms zelfs in productie genomen. Studenten gaan regelmatig naar het buitenland voor excursies en stages.

'Spannend en dynamisch onderwijs op unieke plekken'

James Veenhoff,
co-founder House of Denim en oprichter van de Amsterdam FashionWeek: 'Collaborate for the better and educate the best'

"Gaaf, magisch en inspirerend. Dat is waar ik aan denk bij de Jean School. We hebben de Jean School opgezet als een start-up. Prototypen, gewoon doen, stakeholders erbij betrekken. Dat was uniek voor het mbo. We hebben de vrijheid genomen om alleen met de top van de denim-branche te werken die daarnaast ook bij willen dragen aan een duurzame denim-industrie. Ik heb een directe relatie met de studenten. Studenten die er echt voor willen gaan help ik graag om verder te komen. Samen met het ROC van Amsterdam hebben we echt een andere manier van onderwijs ontwikkeld. En succesvol. De Jean School is nu prestigieus, staat in de top 100 van mode-opleidingen wereldwijd. Co-creatie is het sleutelwoord. Collaborate for the better and educate the best."

Linkerpagina, v.l.n.r.: Jens Paalman (docent), Loes de Hond (student), Mirjam Riethof (programmaleider) en James Veenhoff (co-founder House of Denim).

Rechts: Studenten Jean School en bedrijfspartners. In het midden: Mariette Hoitink. In dezelfde rij vierde van rechts: Mira Copini.

OUD-STUDENT NIELS MULDER:

‘Dankzij de Jean School doe ik nu iets waarvan ik jarenlang heb gedroomd’

Mariette Hoitink, co-founder House of Denim en Jean School en directeur HTNK matchmakers in fashion: ‘De wereld veranderen begint bij educatie’

“Ik ben een van de oprichters van House of Denim (HOD). En HOD is toch een stichting met een hoger doel: ‘towards a brighter blue’ en dat begint bij educatie. Dus als een opleiding kan zorgen dat vakmanschap, innovatie en duurzaamheid bij elkaar komen, en we de werknemers van de toekomst gaan opleiden die toegang hebben tot informatie die anderen nooit krijgen, dan kun je echt de wereld veranderen. Stagiaires zijn vaak niet goed genoeg volgens bedrijven, maar deze bedrijven willen allemaal een stagiaire van de Jean School.

Ons grootste succes is in mijn ogen dat we grote partijen hebben kunnen laten aanhaken. Dus echt de big five van de denim-wereld. En ook de hele keten is aangesloten: ververijen, wasserijen, fabrikanten… Dat is echt uniek!”

Mira Copini, coördinator Jean School

“Ook de docenten hebben veel geleerd. Ze zijn gegroeid in hun vakmanschap en zijn anders gaan kijken naar het onderwijs. In de andere mode-opleidingen wordt nu ook gewerkt volgens de Jean school formule. Meer werken met echte opdrachten en meer kennis van buiten naar binnen halen. Door de goede internationale contacten van Mariette en James krijgen docenten de kans om ook in het buitenland nieuwe vakkennis op te doen.”

ANNELIES SPORK, ADVISEUR ARBEIDSMARKT, ECONOMISCHE ZAKEN GEMEENTE AMSTERDAM:

‘Ik zag kansen om Amsterdam als Denim Capital te positioneren. Volgens mij hebben we goud in handen, we moeten het alleen smeden’

Bekijk hier ook het filmpje over de Jean School:

BUSINESS MODEL: JEAN SCHOOL

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM
HOUSE OF DENIM BESTUUR
BLUE LAB

FRONTEER STRATEGY
HTNK
DENIM HQ

GEMEENTE AMSTERDAM

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN STUDENTEN
BIJSCHOLING VAN WERKENDEN
ONDERWIJSONTWIKKELING
NETWERK BOUWEN & ONDERHOUDEN
VERDUURZAMEN VAN DE JEANS-BRANCHE

MENSEN & MIDDELEN

FYSIEKE LOCATIES:
- JEAN SCHOOL IN DENIM CITY (ONDERWIJS)
- CLUBHUIS (KENNISCENTRUM)
- JEANS ARCHIEF
- DUURZAME DENIM-WASSERIJ
- ATELIER / WERKPLAATS

STUDENTEN

WINKEL (SHOP)
KLEERMAKER
INSTRUCTEUR WASSERIJ
DOCENTEN EN TRAINERS

CONTEXTRIJKE LEEROMGEVING

DENIM NETWERK & ACCOUNTMANAGER
MATCHMAKING (JEANS & MARKETING)

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:
- INNOVATIEVE EN REAL-LIFE PROJECTEN
- TOEGANG TOT EXPERIMENTEERRUIMTE
- MEEWERKEN AAN PRODUCTIES & EVENTS
- JEANS MAKEN (INFORMATIE & INSPIRATIE)
- DEELNEMEN AAN BEURZEN, DENIM-TALKS MET PROFESSIONALS (INFORMATIE & INSPIRATIE)

ROC VAN AMSTERDAM:
- OPDRACHTEN EN STAGES VAN DENIM-BEDRIJVEN, WEVERIJEN, VERVERIJEN IN BINNEN- EN BUITENLAND

DENIM-BEDRIJVEN:
- VAKMANSCHAPSONTWIKKELING
- DUURZAAM ONTWIKKELEN VAN JEANS
- MOGELIJKHEID OM KLEINE PRODUCTIES TE MAKEN (ATELIER)
- WORKSHOPS EN MASTERCLASSES

DESIGNERS:
- TRAININGSFACILITEIT
- GEBRUIK VAN STATE-OF-THE-ART APPARATUUR
- WASSINGEN

ZZP-ERS IN DE DENIM :
- MOGELIJKHEID OM KLEINE PRODUCTIES TE MAKEN

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE
OP EEN FYSIEKE LOCATIE
INFORMEEL LEREN
ONDER BEGELEIDING

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN (MBO / HBO)
ROC VAN AMSTERDAM
DENIM-BEDRIJVEN
ZZP-ERS IN DE DENIM
DESIGNERS

KANALEN

FYSIEKE LOCATIES
ACCOUNTMANAGER

EVENEMENTEN IN DE JEANS-BRANCHE:
- DENIM BEURS
- DENIM DAYS
- DENIM AWARDS

BIJDRAGEN

IN-KIND BIJDRAGEN BEDRIJVEN
- IN CO-CREATIE WERKEN AAN HET CURRICULUM
- GASTDOCENTEN EN PROJECTEN
- BEGELEIDING
- STAGES
- NETWERK

HUUR KLASLOKAAL

SPONSORINKOMSTEN

SUBSIDIES
- RIF
- EFRO
- GEMEENTE

VERGOEDING VOOR PRODUCTEN & DIENSTEN

ABONNEMENTSVERGOEDING VOOR GEBRUIK FACILITEITEN (ZZP-ERS)

KOSTEN

HUUR
FACILITEITEN
MATERIALEN & APPARATUUR

PERSONEEL (BEGELEIDING)
ONDERWIJSONTWIKKELING

Uniek voor het mbo is dat de Jean School samenwerkingspartners een Engelstalige mbo-opleiding hebben opgezet voor internationale studenten: the Jean School International Course. Behalve voor Europese studenten staat deze opleiding ook open voor niet-Europese studenten. Dit is uniek in mbo-land. Er is erg veel belangstelling vanuit textiellanden zoals India, Pakistan, Brazilië voor deze opleiding, maar er zijn ook veel obstakels. Zo was er tot voor kort geen studievisum en studiebeurs mogelijk voor niet-Europese studenten die een mbo-opleiding in Nederland willen volgen. De gemeente Amsterdam heeft zich samen met het ROC van Amsterdam tot aan de minister sterk gemaakt om niet-Europese studenten toe te laten tot de Jean School.

In 2017 is het gelukt om een tiental buitenlandse studenten toe te laten, waaronder een student uit Pakistan.

JEAN SCHOOL
HOUSE OF DENIM

BUSINESS MODEL:
JEAN SCHOOL

DANCE EVENT LAB

Leren van de *movers* en de *shakers* van de dance-industrie

Evenementen en festivals zijn een sterk groeiende sector in Nederland. De samenwerking tussen het ROC van Amsterdam en The School of House (educatieplatform voor de Dance) richt zich op de 'booming' niche-markt van dance events. Denk hierbij alleen al aan het jaarlijks terugkerende Amsterdam Dance Event (ADE). Dit wereldberoemde Amsterdamse evenement werd in 2017 bezocht door 395.000 mensen uit de hele wereld.

Dance festivals in Nederland trekken samen 2,7 miljoen bezoekers per jaar en 1 op de 14 banen in de metropoolregio Amsterdam is gerelateerd aan dance music. Dance is een belangrijk exportproduct. Nederlandse dj's, organisatoren en concepten voor feesten en festival vliegen de wereld over. Om in te spelen op de groeiende vraag naar werknemers voor deze sector zijn The School of House en het ROC van Amsterdam samen het Dance Event Lab gestart. Studenten maken daarbij kennis met alle facetten van de Dance Industry.

Dance Music & Events Examenjaar
Een van de belangrijkste projecten binnen het Dance Event Lab is het Dance Music & Events Examenjaar. Dit is een specialisatiejaar voor studenten vanuit verschillende event of dance gerelateerde opleidingen. Studenten krijgen les van hotshots uit de Dance Industry en volgen een groot deel van de lessen op locaties waar het gebeurt, zoals in de ADAM-toren en het Nachtlab. Fieldtrips naar festivals en de 'movers en shakers' van de dance industry zijn ingebed in het onderwijsprogramma. Een lange stage (half jaar) in het festivalseizoen van april t/m september is onderdeel van de opleiding. Studenten worden goed voorbereid op deze stages door de mensen van The School of House die weten waar het werkveld behoefte aan heeft. The School of House opent deuren naar bedrijven die voor de mbo'er onbereikbaar lijken. The School of House laat bedrijven kennis maken met de kwaliteit van de praktische en creatieve skills van de mbo'er en zorgt voor een goede matching tussen student en stageplek.

Voormalig wethouder Kajsa Ollongren opent samen met studenten het Dance Event Lab in de A'DAM Toren.

OUD-STUDENT BETTE EISDEN:

‘Ik loop nu heel anders rond op een festival, heb veel meer respect voor de organisatie’

De apotheose voor de studenten van het examenjaar is de gezamenlijke ‘challenge’ om een eigen openbaar event te produceren. De studenten zijn verantwoordelijk voor de totale productie, inclusief promotie en programmering. In 2016 was dat het feest ‘Overlast’, het grootste huisfeest van Amsterdam. De lichting van 2017 organiseerde de Urban Party, Unzipped, in de loft van de A’DAM Toren. Beide groepen werden door niemand anders begeleid dan Duncan Stutterheim.

Summerschool & samenwerking met Mysteryland

Elke zomer vindt de Summerschool of House plaats. Inmiddels zijn er al een aantal edities geweest. Studenten van verschillende opleidingen en locaties van het ROC van Amsterdam werken mee in de opbouw en aankleding van Mysteryland. Voorafgaand aan deze bijzondere praktijkervaring, krijgen ze drie weken lang les van professionals uit de dance-industrie en leren ze meer over marketing, finance, productie, creatie, decors en aankleding.

Succes uitbouwen

”Het gevormde netwerk rondom het Dance Event Lab heeft ons geïnspireerd om in 2016 ook een opleiding evenementenlogistiek te starten”, aldus projectleider Irheen de Vries. ”De evenementensector ontwikkelt zich van een sector die van oudsher draaide op vrijwilligers tot een sector die steeds meer professionaliseert. Met name in de uitvoerende functies zoals logistieke handelingen, kassa, opbouw van het festivalterrein is steeds meer werk te vinden.”

In september 2018 start de opleiding Event Producer. Een opleiding opgebouwd rondom Amsterdamse evenementen. Net zoals bij het examenjaar worden professionals uit de branche betrokken bij het onderwijsprogramma waarin de praktijk uitgangspunt is.

Jan Maarten Hartong, oprichter The School of House (naast het ROC van Amsterdam initiatiefnemer voor het Dance Event Lab)

"De markt heeft behoefte aan doeners die mee kunnen denken over concepten en daarnaast alle ins en outs kennen van het produceren van een event. Kortom: behoefte aan goed opgeleide mbo'ers. De studenten zijn nog jong en missen vaak levenservaring. Talent ontwikkelen, ze helpen de goede keuzes te maken en ze vervolgens te zien groeien is wat ik voor ogen heb. Opvallend is ook de diversiteit in typen student. De een wil graag doorleren aan het hbo, de ander meteen aan de slag in de dancewereld na hun diploma. Met het speciale eindexamenjaar willen we studenten uitdagen en meer plezier geven door ander onderwijs. Niet leren uit boeken, maar leren van de hotshots uit het vak. Er zijn fieldtrips naar plekken die er toe doen in de Dance Industry. Marketing wordt niet gegeven uit een boekje, maar met behulp van social media tools. We vinden het geweldig dat we op een eigen nieuwe manier iets kunnen toevoegen aan het onderwijsaanbod en dus ook aan de toekomst van mbo-studenten. Wat het ook gebracht heeft is dat het netwerk in de Dance Industry weet heeft van wat mbo'ers kunnen. We hebben voor stageplekken gezorgd, en studenten de kans gegeven om bijvoorbeeld bij de Melkweg, ID&T of Dutchband stage te lopen. Een aantal studenten is inmiddels al aan de slag in de Dance Industry. Zij zijn hopelijk de ambassadeurs voor meer talent-ontwikkeling voor de Dance Industry. De droom van het Dance Event Lab is uiteindelijk te komen tot een driejarige opleiding dedicated to events en festivals in zowel de zakelijke als de culturele sector."

Jan Maarten Hartong (oprichter The School of House en partner in het Dance Event Lab) en Irheen de Vries (projectleider).

‘Als je iets wilt bereiken in de Dance Industry begint het allemaal met enthousiasme en spijkerhard werken’

Bekijk hier ook het filmpje over Dance Event Lab:

BUSINESS MODEL: DANCE EVENT LAB

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM

SCHOOL OF HOUSE

ID&T

MYSTERYLAND

KERNACTIVITEITEN

ONDERWIJS UITVOEREN EXAMENJAAR

ORGANISEREN SUMMERSCHOOL

MATCHMAKING VAN STUDENTEN EN BEDRIJVEN

MENSEN & MIDDELEN

LABS / PRAKTIJKLOCATIES

PROJECTLEIDING

EDUCATIE-MAKERS

STAGEBEDRIJVEN

NETWERK BINNEN DE INDUSTRIE

ONLINE LEEROMGEVING

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:

- PRAKTISCH LEREN IN HET WERKVELD
- LEUK & ACTUEEL ONDERWIJS
- ONTWIKKELEN KENNIS & VAARDIGHEDEN
- INNOVATIEVE PROJECTEN
- NETWERK OPBOUWEN

ROC VAN AMSTERDAM:

- LEREN BUITEN DE SCHOOL
- ACTUEEL ONDERWIJS
- PROFESSIONALISERING VAN DOCENTEN & STUDENTEN

DOCENTEN:

- INFORMEEL LEREN
- KENNIS & VAARDIGHEDEN ONTWIKKELEN

ZZP-ERS (GASTSPREKERS):

- NAAMSBEKENDHEID VERGROTEN
- VERGOEDING

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE

IN DE PRAKTIJK

INTENSIEF EN INSPIREREND LEREN

ANDERE APPROACH, LEAN

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN

ROC VAN AMSTERDAM

DOCENTEN

SCHOOL OF HOUSE

ZZP-ERS (GASTSPREKERS)

KANALEN

PRAKTIJKLOCATIES

FIELDTRIPS

REAL LIFE CASES

NETWERK VAN BEDRIJVEN BINNEN DE INDUSTRIE

PROFESSIONALS UIT DE PRAKTIJK (GASTDOCENTEN)

KOSTEN

PRAKTIJKLOCATIES

FIELDTRIPS

PROJECTLEIDING

PERSONEEL (BEGELEIDING)

INKOOP VAN LESMATERIAAL

MARKETING & COMMUNICATIE

ONLINE LEEROMGEVING

BIJDRAGEN

IN-KIND & IN-CASH BIJDRAGEN ROC VAN AMSTERDAM

IN-KIND & IN-CASH BIJDRAGEN SCHOOL OF HOUSE

IN-KIND BIJDRAGEN ZZP-ERS (KENNIS & NETWERK)

De Dance Industry en de daarbij behorende festivals zijn een snel groeiende en zich professionaliserende sector. Goed opgeleide werknemers worden steeds belangrijker. De sector pikt nieuwe trends snel op. Denk bijvoorbeeld aan digitale ontwikkelingen, social media en marketing. Om in het onderwijs actueel te blijven is een krachtige samenwerking met partners uit het werkveld van belang. De dance-professionals zijn up-to-date en plaatsen het werken en leren in de juiste 'context'.

De gehele keten aan bod
Op aandringen van de dance-professionals krijgen de studenten les over de gehele keten; over de industrie, de cultuur, het budget, de creatie, de marketing erachter en de productie-kant. Alle aspecten worden door het gehele jaar heen aan de hand van gastcolleges en fieldtrips geïllustreerd. Ook de geschiedenis van de dance komt aan bod. Uiteindelijk komt al deze kennis samen in het dance-event dat de studenten zelf organiseren. Na de opleiding kunnen de studenten op veel verschillende plekken in het werkveld aan de slag. Zo is een oud-student nu werkzaam op de finance-afdeling van ID&T en is er een student begonnen bij Dutch Band, dé leverancier voor polsbandjes en event munten.

DANCE EVENT LAB

BUSINESS MODEL: DANCE EVENT LAB

NEXTECHNICIAN

Vroegtijdig kennismaken met nieuwe medewerkers

Studenten willen de beste opleiding mobiliteitstechniek. Bedrijven willen de beste nieuwe medewerkers. Dé reden waarom NexTechnician is ontstaan.

Goed opgeleide, nieuwe technische medewerkers zijn schaars. Voor bedrijven is het daarom interessant om vroegtijdig kennis te maken met potentiële nieuwe medewerkers en een positief imago bij hen te krijgen. Bovendien volgen technische innovaties elkaar snel op. Dit vergroot de kans dat er een kloof ontstaat tussen wat studenten weten als ze van school afkomen en de technische kennis die nodig is om in een bedrijf te werken. Binnen NexTechnician werken het Amsterdamse bedrijfsleven en MBO College Westpoort, onderdeel van het ROC van Amsterdam, intensief samen aan een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De gemeente Amsterdam faciliteert deze samenwerking met tijd, geld en ook directe betrokkenheid van Economische Zaken. NexTechnician zorgt zo voor een kwalitatief betere instroom van nieuwe medewerkers in het Amsterdamse bedrijfsleven. Ook helpt NexTechnician de aangesloten bedrijven bij de persoonlijke ontwikkeling van hun medewerkers, wat vanwege de voortdurende veranderende markt erg belangrijk is.

Inspelen op actualiteit

MBO College Westpoort verzorgt daarbij de mbo-opleiding Mobiliteitstechniek in Amsterdam. De bedrijven in NexTechnician delen up-to-date kennis, faciliteiten en materialen. Zoals innovaties in auto's, trucks en

tweewielers. Omdat veel mobiliteits-bedrijven continu op zoek zijn naar nieuwe instroom, wordt hier onder andere samen met de gemeente Amsterdam op ingespeeld. Dit gebeurt onder meer door ook te kijken naar hoe statushouders en werkzoekenden geschoold kunnen worden voor, bijvoorbeeld, de vrachtwagentechniek.

Techniekteams

Jongeren moeten daarnaast goed begeleid worden. Daarom pakt NexTechnician de praktijkbegeleiding op bijzondere wijze aan, namelijk met 'Techniekteams'. Deze teams bundelen verschillende soorten kennis tot een uniek pakket. De ROC-docent heeft kennis van jongeren, het schoolsysteem en technische kennis. De leermeester heeft kennis van de laatste techniek en hoe het werkt in een bedrijf. De branche-trainer vult dat aan met trainingsvaardigheden en kennis van innovaties. Belangrijk is dat hierdoor op structurele basis met elkaar wordt

overlegd om opleiding en het bedrijfsleven goed op elkaar aan te laten sluiten en te kijken naar wat we beter of anders willen. Zo is NexTechnician onlangs samen met de PON Academy gestart met extra masterclasses in hybride en elektrische aandrijvingen.

Alumnibeleid

NexTechnician houdt ook contact met oud-studenten en biedt ondersteuning bij de verdere ontwikkeling binnen de aangesloten bedrijven. Momenteel wordt gekeken hoe dit alumnibeleid verder uitgebouwd kan worden.

‘De ROC-docent heeft kennis van jongeren, het schoolsysteem en technische kennis. De leermeester heeft kennis van de laatste techniek en hoe het werkt in een bedrijf’

Loes van Dalen (links) en projectleider Jacques Neefs van NexTechnician.

Loes van Dalen, directeur HR Stern groep:

"Wij zijn inmiddels een aantal jaren betrokken bij NexTechnician. Er lopen binnen onze groep verschillende studenten stage vanuit NexTechnician. We zijn aan het kijken hoe we dit aantal nog verder uit kunnen breiden. Zo doen we bijvoorbeeld mee aan de pilot voor havisten. Speciaal voor havisten komt er een aparte mbo-opleiding voor de automotive branche. Wij hebben samen met een aantal andere bedrijven toegezegd dat we een aantal van deze studenten een baangarantie kunnen geven na afronding van de opleiding. Voor ons is het erg fijn om betrokken te zijn bij een initiatief als dit. Zelf stap je toch niet zo gemakkelijk een school binnen voor het vinden van goede studenten. Via NexTechnician krijgen we de mogelijkheid om aan te geven waar onze behoefte ligt. Daarnaast gaat de vernieuwing binnen onze branche op technologisch gebied zo snel, dat een goede samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven van groot belang is voor een goede aansluiting op elkaar. Samen denken we ook na over oplossingen voor het tekort aan technisch personeel in onze sector, maar bijvoorbeeld ook bij schadeherstelbedrijven. Uiteindelijk hebben we allemaal profijt van een initiatief als NexTechnician, zowel het bedrijfsleven als het onderwijs."

‘NexTechnician zorgt voor een kwalitatief betere instroom van nieuwe medewerkers in het Amsterdamse bedrijfsleven’

Bekijk hier ook het filmpje over NexTechnician:

BUSINESS MODEL: NEXTECHNICIAN

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM

MBO COLLEGE WESTPOORT

VERENIGING NEXTECHNICIAN

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN STUDENTEN

OM- EN BIJSCHOLING

ONDERWIJSONTWIKKELING

NETWERK & COMMUNITY BOUWEN EN ONDERHOUDEN

MARKETING & COMMUNICATIE

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:

- ACTUEEL & INTERESSANT ONDERWIJS
- LEREN OP EEN STATE-OF-THE-ART OPLEIDINGSLOCATIE

ROC VAN AMSTERDAM:

- STATE-OF-THE-ART OPLEIDINGSLOCATIE
- KENNIS UIT BEDRIJVEN
- IMAGOVERBETERING

BEDRIJVEN UIT HET BEROEPENVELD:

- GOED OPGELEIDE STUDENTEN
- BEÏNVLOEDEN VAN INSTROOM
- BIJ- EN OMSCHOLING VAN PERSONEEL
- PODIUM

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE

OP EEN FYSIEKE LOCATIE

VIA COÖPERATIE (PARTNERS HEBBEN VOORRANG)

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN MET AFFINITEIT VOOR MOBILITEIT

ROC VAN AMSTERDAM

ZITTEND PERSONEEL /ALUMNI

BEDRIJVEN IN HET BEROEPENVELD :

- CARROSSERIE
- TWEEWIELERS
- PERSONENAUTO'S
- BEDRIJFSWAGENS

MENSEN & MIDDELEN

STATE-OF-THE-ART OPLEIDINGSLOCATIE

DOCENTEN

LEERMEESTERS

KANALEN

STATE-OF-THE-ART OPLEIDINGSLOCATIE

KOSTEN

HUUR OPLEIDINGSLOCATIE

MATERIALEN (MODERNE MIDDELEN)

INRICHTING OPLEIDINGSLOCATIE

BIJDRAGEN

BIJDRAGEN BEDRIJVEN UIT HET BEROEPENVELD (VIA COÖPERATIE):

- FEE OPLEIDEN WERKNEMERS
- IN-KIND MATERIALEN
- NIEUWE TECHNOLOGIE

SUBSIDIES

- RIF
- EFRO

Bij het publiek-private samenwerkingsverband NexTechnician wordt in co-creatie een state-of-the-art leeromgeving voor automotive- en tweewielertechniek ingericht door het onderwijs en bedrijfsleven.

Nieuwste technologie
Binnen het samenwerkingsverband NexTechnician hebben studenten de beschikking over de nieuwste technologie binnen de automotive- en tweewielertechniek. Bedrijven uit het beroepenveld stellen apparatuur op de opleidingslocatie en bij bedrijven beschikbaar. Gebruik hiervan kan onder begeleiding van de leermeesters plaatsvinden.

Ontmoetingsplaats tussen onderwijs en bedrijfsleven
De nieuw te realiseren opleidingslocatie Mobiliteitstechniek (behorende bij MBO College Westpoort) wordt gezien als ontmoetingsplaats tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Werknemers van de bedrijven worden hier ook opgeleid waardoor studenten een netwerk met het bedrijfsleven kunnen opbouwen. De state-of-the-art locatie heeft tevens een functie in de werving van nieuwe studenten.

NexTechnician
mobiliteitstechniek

BUSINESS MODEL:
NEXTECHNICIAN

CYBER SECURITY

Inspelen op de groeiende populariteit van cyber security

Cyber security leeft. Vanuit de overheid wordt er steeds meer aandacht aan besteed, steeds meer studenten kiezen voor een opleiding op het gebied van cyber security en er is veel vraag vanuit de markt. Om de cyber security-opleidingen nog beter op de kaart te zetten en een goede aansluiting met het bedrijfsleven te vinden, werd de PPS Cyber Security opgezet.

Inmiddels zijn er vanuit de PPS diverse initiatieven op poten gezet om ICT aantrekkelijker te maken voor studenten. Zoals het project Miss IT, om meer vrouwelijke studenten warm te laten lopen voor een baan in de ICT. In het kader van dit project promoten Miss IT ambassadeurs op open dagen en evenementen de sector. "Inmiddels is het aantal meisjes dat instroomt in onze opleidingen aanzienlijk toegenomen", vertelt programmamanager Ben Visscher. "Maar nog steeds lopen ze beduidend achter op het aantal jongens in de ICT. Er is dus nog een weg te gaan."

Doorlopende leerlijn

Binnen de PPS Cyber Security wordt ook veel aandacht besteed aan de doorlopende leerlijn. Het creëren van bewustwording op het voortzet onderwijs is een belangrijke pijler. In het kader daarvan is een samenwerking gestart met het Mondriaan College In Den Haag. Gezamenlijk worden voor het vmbo keuzevakken op het gebied van cyber security ontwikkeld, die tevens bruikbaar zijn als keuzedeel voor niveau 2 op het mbo. Het keuzedeel 'veilig programmeren' is hier een voorbeeld van. Zo is er ook een nauwe samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam. Onder andere in het Innovation Lab, waarin bedrijven onderzoeksvragen kunnen stellen en studenten hiermee aan de slag gaan. Studenten gaan steeds vaker aan het werk in dergelijke hybride leeromgevingen.

Security Operation Centre

"Op ieder mbo-college sponsoren we daarnaast een Security Operation Centre, ook wel SOC genoemd", vertelt Ben. "Het gaat hier om levensecht leren, state-of-the-art. In hun eigen leslokaal kunnen ze op het netwerk kijken wat er gebeurt. Dit houdt in dat ze zicht krijgen op het dataverkeer, nagaan of er zowel in- als extern bij het ROC van Amsterdam en het ROC van Flevoland bedreigingen zijn. De stip op de horizon is dat de studenten in de toekomst volledige verantwoordelijkheid kunnen hebben voor de cyber security van het

Kajsa Ollongren, oud-wethouder Economie van de gemeente Amsterdam, in gesprek met ICT-studenten over hun toekomstplannen en de ontwikkelingen binnen MBO College Zuidoost.

‘Het gaat hier om levensecht leren, *state-of-the-art*’

ROC van Amsterdam en het ROC van Flevoland.” “Doel van de PPS is ook om studenten voor te bereiden op een baan als security operation specialist”, vult projectleider Sjoerd Veltman aan. “Dit doen we samen met bedrijven. Zoals met KPN. Zij leveren de expertise. En dan kijken we gezamenlijk hoe je hier onderwijs van bouwt. Zo zijn we ook een netwerkgroep verder aan het uitbouwen.”

Security Awareness App

Trots zijn Sjoerd en Ben ook op de ontwikkeling van de Security Awareness App. Samen met het mkb is nagedacht hoe bedrijven het beste bewust gemaakt kunnen worden op het voorzichtig omgaan met hun netwerk. Door middel van de app kunnen studenten nu naar bedrijven toegaan en hen vertellen wat de stand van zaken is binnen het bedrijf op het gebied van cyber security. En ook: wat kunnen zij doen om de digitale veiligheid te optimaliseren? De app wordt momenteel verder doorontwikkeld en is te downloaden in de App Store en Google Play onder de naam ‘CyberScanMRA’.

Wim Verloop,
directeur Digital Investigation & voorzitter van de Cyber Board, het bestuursorgaan van de PPS waarin zowel bedrijfsleven als onderwijs zijn vertegenwoordigd:

"Ik merkte dat er een gat was tussen de behoefte vanuit het bedrijfsleven aan kennis en de kennis van stagiaires en afgestudeerden. De studenten wisten wel hoe een netwerk in te richten bijvoorbeeld, maar niet hoe hier met een security bril naar te kijken. Daarnaast was er geen overlegvorm tussen het bedrijfsleven en het onderwijs om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Het curriculum kwam onvoldoende gezamenlijk tot stand. Dé redenen om te starten met de publiek-private samenwerking Cyber Security. Inmiddels zijn we een kleine drie jaar verder. We zijn bezig met de ontwikkeling van een roadmap voor een doorlopende leerlijn, zelfs tot aan het wo. Daarbij denken we ook aan de werkende mensen die zich nog willen bijscholen; ook zij kunnen straks modules uit deze roadmap gaan volgen. We werken bijvoorbeeld heel intensief samen met de HvA. Zo is de HvA op voordracht van onze stuurgroep gestart met een innovatielab waar een vraag vanuit het bedrijfsleven door de studenten wordt onderzocht. En het is een succes; alle vraagstukken die ik daar vanuit mijn bedrijf neer heb gelegd zijn succesvol opgelost. Binnen het innovatielab werken mbo, hbo en wo met elkaar samen. Ze leren zo enorm van elkaars kennis, maar ook van hun onderlinge verschillen en de sociale omgang. Daarnaast is binnen deze PPS een cyber security scan ontwikkeld door middel van een app. Deze app wordt nog verder uitgebouwd, maar de bedoeling is dat studenten straks een volwaardige cyber security scan bij bedrijven neer kunnen leggen om te zien hoe hun bedrijf er op dit vlak voor staat. Belangrijk is dat we nu eerst de basis verder op orde brengen en cyber security goed inbouwen in het curriculum. Daarna kunnen we verder kijken naar specialisaties, denk hierbij bijvoorbeeld aan het opleiden van malware specialisten. De derde stap is in mijn ogen het verder doorontwikkelen van de doorlopende leerlijn. Niet alleen vanuit mbo naar wo, maar ook andersom bekeken."

Projectleider Sjoerd Veltman (links) en Wim Verloop, directeur Digital Investigation & voorzitter van de Cyber Board.

‘Inmiddels is het aantal meisjes dat instroomt in onze opleidingen aanzienlijk toegenomen’

BUSINESS MODEL: CYBER SECURITY

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM
MBO COLLEGE HILVERSUM
HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM

CYBER BOARD

HOUSE OF SKILLS
HOUSE OF DIGITAL

KERNACTIVITEITEN

OPLEIDEN VAN STUDENTEN
ONDERWIJSONTWIKKELING
MARKETING & COMMUNICATIE

MENSEN & MIDDELEN

INNOVATIELAB
HIGH END LEEROMGEVINGEN (SECURITY OPERATIONS CENTER & NETWORK OPERATION CENTER)

PROJECTLEIDER
ONDERWIJSONTWIKKELTEAM
NETWERK CYBER SECURITY BEDRIJVEN

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN:
- ACTUEEL & INTERESSANT INNOVATIEF ONDERWIJS
- ONTWIKKELEN KENNIS & VAARDIGHEDEN CYBER
- SECURITY AWARENESS MET CERTIFICAAT
- KEUZEDEEL (SECURITY SPECIALISTEN)

ROC VAN AMSTERDAM
ROC VAN FLEVOLAND:
- HYBRIDE LEREN
- ONDERWIJSINNOVATIE
- ONTWIKKELING DOORLOPENDE LEERLIJN VMBO, MBO, HBO CYBER SECURITY

MKB-BEDRIJVEN:
- AWARENESS CYBER SECURITY
- CYBER SCAN METROPOOLREGIO AMSTERDAM

CYBER SECURITY BEDRIJVEN:
- CYBER SECURITY STAGES (MATCHING)
- KWEEKVIJVER VAN TALENT

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE
COMMUNITY VAN PARTNERS
ALS ONDERDEEL VAN HET ONDERWIJSPROGRAMMA

KANALEN

ONDERWIJSPROGRAMMA
INNOVATIELAB
HIGH END LEEROMGEVINGEN
PRACTORAAT (IN WORDING)

MKB-NETWERK

NIEUWSBRIEF

CYBER SCAN METROPOOLREGIO AMSTERDAM

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN
ROC VAN AMSTERDAM
ROC VAN FLEVOLAND
CYBER SECURITY BEDRIJVEN
MKB-BEDRIJVEN

KOSTEN

PROJECTLEIDER
ONDERWIJSONTWIKKELTEAM

INHUREN EXPERTISE

ONTWIKKELKOSTEN CYBER SCAN

MARKETING & COMMUNICATIE

PROJECTADMINISTRATIE

BIJDRAGEN

IN-KIND BIJDRAGEN ONDERWIJSINSTELLINGEN

IN-KIND BIJDRAGEN CYBER SECURITY BEDRIJVEN

OCW-BIJDRAGE

INKOMSTENSCAN

Het Cyber Security Centre MRA richt zich op bewustwording van digitale veiligheid en draagt daarmee bij aan een veiligere (digitale) wereld. Met de komst van de PPS Cyber Security is een goede samenwerking ontstaan tussen onderwijs en bedrijfsleven. Voor het bedrijfsleven interessant in het kader van hun zoektocht naar goede stagiaires en high potentials. De studenten krijgen door middel van deze PPS daarnaast de mogelijkheid om actueel interessant en innovatief onderwijs te genieten. Ze kunnen samen met de betrokken bedrijven gebruikmaken van de high end leeromgevingen binnen de PPS: een SOC (Security Operation Centre) en een NOC (Network Operating Centre). In samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam (HvA) is een innovatielab opgezet. Een onderwijsontwikkelteam werkt daarbij in samenwerking met de projectleider aan actueel en innovatief onderwijs op het gebied van Cyber Security. Onder andere de intensieve samenwerking tussen het mbo en het hbo maakt deze PPS uniek.

CYBER SECURITY CENTRE MRA

BUSINESS MODEL: CYBER SECURITY

UNITED COLLEGE

‘In een vroeg stadium kennismaken met talenten’

Wie aan Hilversum denkt, denkt al gauw aan het Media Park. De plek om onze studenten die een mediaopleiding volgen mee in aanraking te laten komen. We zijn daarom een samenwerking gestart met United, een van de grootste spelers in Nederland als het gaat om broadcasting. United College werd hiermee geboren.

SONY
UNITED

Studenten van onze mediaopleidingen kunnen binnen United College stage lopen. Ze krijgen zo de mogelijkheid om onder begeleiding van professionals aan de slag te gaan als camjo's. De werkzaamheden variëren van het maken van aftermovies, tot het verslag doen van sportevenementen, tot het maken van filmpjes voor RTL Boulevard. Het gaat hierbij om echte opdrachten en betaalde klussen.

Op de vraag aan programmamanager Ben Visscher over het waarom van United College komt het antwoord snel. "United College biedt studenten een unieke kans om kennis te maken met het 'echte beroep' en met de nieuwste ontwikkelingen in medialand", aldus Ben.

Met de komst van United College is het medianetwerk van Ben behoorlijk vergroot en de relatie met het werkveld verbeterd. Zijn rol is veel meer die van expert geworden. "Dat is ook winst voor het onderwijsteam. Zij plukken er immers ook de vruchten van." Trots is Ben vooral op de naam die United College inmiddels heeft verworven bij grote opdrachtgevers zoals bij producent Blue Circle, maar bijvoorbeeld ook binnen het ROC van Amsterdam zelf.

‘United College biedt studenten een unieke kans om kennis te maken met de nieuwste ontwikkelingen in medialand’

Ben raadt zeker andere partijen aan te participeren in een PPS. “Vooral het kennismaken in een vroeg stadium met talenten is voor bedrijven aantrekkelijk. Het aangaan van een duurzame relatie vraagt meer tijd. Ik merk dat bedrijven vaak wel open staan om op de lange termijn samen te willen werken, maar natuurlijk ook resultaten willen zien. Quick wins zijn daarom belangrijk.”

Bens ultieme droom is dat het onderwijs steeds minder plaatsvindt op school, maar op verschillende locaties op het Media Park. “Dat is ‘the place to be’. Daar komen professionals, studenten en docenten samen en werken ze aan echte opdrachten. En na je opleiding kun je nog even blijven om jezelf in een start-up-broedplek als zzp’er verder te ontwikkelen.”

Kevin van den Berg (links) en programma-manager Ben Visscher.

Kevin van den Berg, projectleider bij United College:

"United is continu op zoek naar goede Camjo's (Camerajournalisten). Door mee te doen aan dit initiatief krijgt United meer zicht op young talent. Bovendien is het erg leuk om met deze jonge mensen te werken die zoveel positieve energie geven. Samen met het ROC van Amsterdam kunnen we via United College het onderwijs verrijken met de praktijk. Wij kunnen jonge, toekomstige AV-professionals een goede stageplek bieden waar er veel aandacht voor hen is, in een professionele omgeving met een goede kans op de arbeidsmarkt. Inmiddels hebben meerdere stagiaires na hun stage een dienstverband bij United verworven en geven veel oud-stagiaires aan een leuke, goede en zeer leerzame stageperiode te hebben gehad. Het heeft ze veel inzicht gegeven in hoe het er in het bedrijfsleven aan toe gaat. Ons streven is om het aantal stagiaires binnen United nog verder uit te kunnen breiden. Ook bekijken we hoe we nog betere en interessantere opdrachten bij onder andere de omroepen voor onze stagiaires kunnen regelen. Daarnaast werken we aan een nog betere aansluiting met de professionals van United zelf. Zodat United College nog meer een professioneel onderdeel wordt van de Camjo-afdeling. Ik zou ieder bedrijf aanraden om een project aan te gaan met het onderwijs om de aansluiting met het bedrijfsleven verder te kunnen optimaliseren."

‘United College geeft de mogelijkheid om voor grote opdrachtgevers alle facetten uit te voeren in het audiovisuele vak’

Bekijk hier ook het filmpje over United College:

BUSINESS MODEL: UNITED COLLEGE

KERNPARTNERS

ROC VAN AMSTERDAM

UNITED

KERNACTIVITEITEN

BEGELEIDEN VAN YOUNG TALENT

LEVEREN VAN MEDIA-PRODUCTIES

ONDERWIJSONTWIKKELING

MARKETING & COMMUNICATIE

MENSEN & MIDDELEN

HILVERSUM MEDIA CAMPUS

STATE-OF-THE-ART MEDIA-FACILITEITEN

STUDENTEN

PROJECTMANAGERS (UNITED & ROC VAN AMSTERDAM)

WAARDEPROPOSITIES

STUDENTEN / STAGIAIRES:

- AANTREKKELIJK & ACTUEEL ONDERWIJS IN DE PRAKTIJK
- ERVARING OP DOEN
- VOLDOENDE BAANPERSPECTIEF
- DIVERSITEIT IN OPDRACHTEN

ROC VAN AMSTERDAM:

- OPLEIDEN IN EEN HYBRIDE WERK-LEEROMGEVING
- CAMED OPLEIDING

UNITED :

- KWEEKVIJVER VAN YOUNG TALENT

PARTNERS OP ZOEK NAAR VIDEOPRODUCTIES :

- VIDEOPRODUCTIES

AARD VAN DE RELATIE

IN CO-CREATIE OPLEIDEN

LEREN VAN ELKAAR

KLANTSEGMENTEN

STUDENTEN / STAGIAIRES

ROC VAN AMSTERDAM

UNITED

PARTNERS OP ZOEK NAAR VIDEOPRODUCTIES

KANALEN

DISTRIBUTIE :

- WEBSITE
- SOCIAL MEDIA
- TV

ACQUISITIE :

- NETWERK
- SALES UNITED
- STUDENTEN ALS AMBASSADEUR
- HILVERSUM MEDIA CAMPUS (SHORT STORY HOUSES)

KOSTEN

HUISVESTING

AANSCHAF EN AFSCHRIJVING VAN APPARATUUR

VERBRUIK MATERIAAL

PROJECTBEGELEIDING

STAGEVERGOEDING VOOR STUDENTEN

MARKETING & COMMUNICATIE

BIJDRAGEN

IN-KIND & IN-CASH BIJDRAGEN ROC VAN AMSTERDAM

IN-KIND & IN-CASH BIJDRAGEN UNITED

RIF-SUBSIDIE

VERGOEDING UIT OPDRACHTEN

Deze publiek-private samenwerking is aan één bedrijf opgehangen. Namelijk een grote speler als het gaat om broadcasting in Nederland: United. Onze studenten krijgen de mogelijkheid om hier stage te lopen en mee te draaien met echte mediaproducties. Een snelle hybride leeromgeving waarin de studenten ook leren om snel te kunnen schakelen onder begeleiding van de projectleider van United. In dit samenwerkingsverband heeft de projectmanager de regie over de ontwikkeling van de studenten. Hij selecteert, begeleidt, regisseert en is commercieel verantwoordelijk. De studenten hebben toegang tot high tech media-faciliteiten op de Media Campus (Short Story Houses). Dit biedt veel leerkansen voor de studenten, ook gezien de diversiteit van de opdrachten waar ze aan kunnen werken. Hiermee is United College een kweekvijver voor young media talent. Co-creatie is het sleutelwoord.

UNITED COLLEGE

BUSINESS MODEL: UNITED COLLEGE

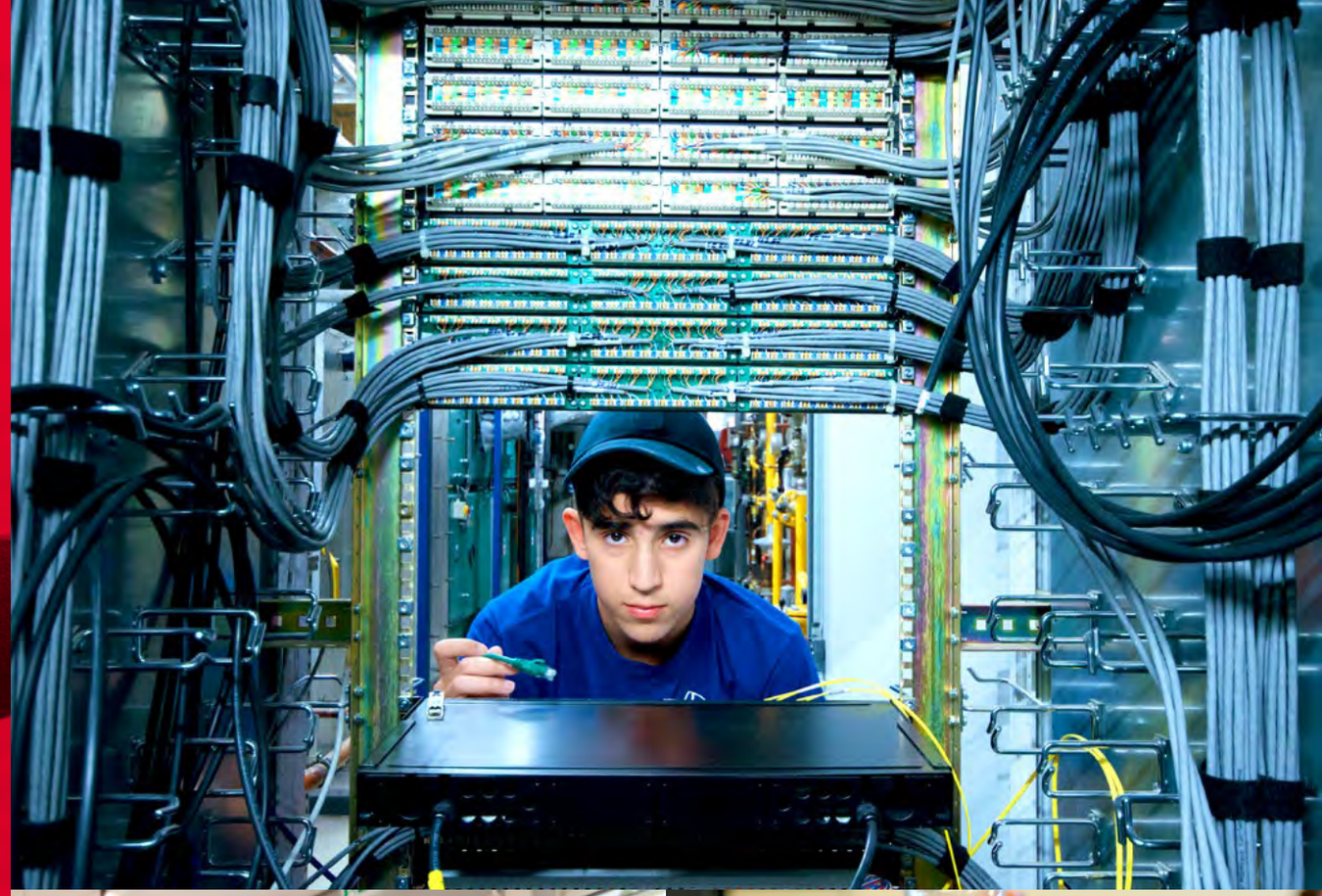

XR-Lab

In het onderwijs beter in kunnen spelen op de veranderende AV/ICT-arbeidsmarkt. Dit is het doel van het XR-Lab, een samenwerkingsverband van het ROC van Amsterdam, de gemeente Amsterdam, Hilversum Media Campus, het Mediacollege en dertien andere mediabedrijven.

Binnen het samenwerkingsverband werken onderwijs en bedrijfsleven nauw met elkaar samen, voor een nog betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. De betrokkenen ontwikkelen gezamenlijk doorlopende leerlijnen voor media-/technologierichtingen in het vmbo, mbo en hbo. Daarnaast komt er een nieuw stagemodel dat beter past bij de vraag vanuit mediabedrijven. Studenten kunnen straks het hele jaar door, ook in de zomer, stagelopen en werken in teams onder begeleiding van professionals en de eigen docenten.

Onderwijskwaliteit verbeteren
De nieuwe opgedane kennis wordt toegepast in twee practoraten en vertaald naar het regulier onderwijs. Een voorbeeld van zo'n practoraat is 'Het Nieuwe Kijken' waarin de nieuwe manieren waarop kijkers media consumeren centraal staat. Er wordt bijvoorbeeld kennis ontwikkeld over wat iemand een goede vlog(ger) maakt. Het practoraat 'Het Nieuwe Maken' richt zich geheel op de razendsnel veranderende technologie. Vragen als 'Hoe kun je nieuwe technieken inzetten bij het produceren van nieuwe vormen van content?' worden binnen dit practoraat behandeld. De practoraten hebben als doel om kennis en ervaring met elkaar te delen, en zo tot een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs te komen. Het bedrijfsleven wordt daarbij actief betrokken.

www.xr-lab.nl

TechPack Flevoland

De verwachting is dat in Flevoland de komende jaren veel meer vraag naar technici is, dan het aantal studenten dat afstudeert. Dit geldt met name voor de domeinen Techniek & Technologie, Mobiliteit & Logistiek en ICT. De PPS TechPack Flevoland is opgericht om meer studenten warm te maken voor een baan in de techniek en te kijken naar oplossingen hoe vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd kunnen worden.

De doelstelling is dat zowel op MBO College Lelystad als op MBO College Almere meer studenten uitstromen in de techniek. Op MBO College Lelystad studeren op dit moment zo'n 80 techniekstudenten. De doelstelling is dat dit er 120 worden in 2020. Op MBO College Almere zou dit van 120 mbo-technici naar 180 mbo-technici in 2020 moeten gaan. Om dit te bewerkstellingen wordt gekeken hoe de instroom verhoogd kan worden en voortijdige uitval voorkomen kan worden. Vanuit de PPS wordt daarom ingezet op een actieve werving van nieuwe studenten en op het inzetten van nieuwe onderwijsinnovaties voor een betere aansluiting met de arbeidsmarkt. Hiertoe worden vier SkillsLabs ontwikkeld, waar de studenten modern onderwijs kunnen genieten in een eigentijdse omgeving. Ook wordt het stagemodel gemoderniseerd en meer geschikt gemaakt voor de 21e eeuw. Eveneens worden er twee Associate Degrees ontwikkeld, voor een nog betere aansluiting tussen mbo en hbo.

House of Digital

De digitale economie groeit hard en ontwikkelingen gaan razendsnel. Dat heeft grote impact op de skills die gevraagd worden van medewerkers. Niet alleen in ICT-gerelateerde beroepen, maar in alle beroepen, wordt een steeds groter beroep gedaan op digitale skills. De vraag die bedrijven aan (toekomstige) werknemers stellen, verandert hierdoor continu en de vraag naar personeel met de juiste (digitale) vaardigheden wordt groter. De samenwerking met het bedrijfsleven is essentieel voor een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

De missie van de PPS House of Digital is om ervoor te zorgen dat onderwijs is afgestemd op de ontwikkelingen in de digitale economie en in samenwerking met het bedrijfsleven een belangrijke bijdrage levert aan de ambitie van de metropoolregio Amsterdam om uit te groeien tot de digitale mainport voor internet en data-gedreven innovatie. Binnen de PPS wordt samengewerkt met 24 bedrijven, de Hogeschool van Amsterdam en een aantal vmbo-instellingen. House of Digital is een uniek programma waarin deze uitdagingen worden aangepakt middels drie programmalijnen die ervoor moeten zorgen dat onze mbo'ers optimaal worden voorbereid op deze beroepen van de toekomst.

Communities
Communities vormt de eerste programmalijn. Binnen de communities Digital Marketing, Internet of Things, Data & Artificial Intelligence, Hosting & Cloud, Software Development & Architectuur en Blockchain staat de continue samenwerking en afstemming tussen studenten, docenten en bedrijven rondom urgente digitale thema's centraal.

Onderwijsvernieuwing
Onderwijsvernieuwing vormt de tweede programmalijn. Bedrijven uit de betrokken communities dragen bij aan de onderwijsvernieuwing. Activiteiten zijn de vernieuwing van de inhoud van het onderwijs, vernieuwing van de onderwijsvorm, de professionalisering van docenten en het inrichten van twee practoraten (Data Science en Digital Future Skills). Deze activiteiten worden ook nadrukkelijk in samenwerking met het bedrijfsleven vormgegeven.

Doorlopende leerlijn
De doorlopende leerlijn is de derde programmalijn. Activiteiten zijn bedoeld om de doorstroom van vmbo naar mbo, de doorstroom van mbo naar hbo en activiteiten om een leven lang ontwikkelen te faciliteren. Hiervoor wordt niet alleen nauw samengewerkt met de bedrijven uit de communities, maar ook met de Hogeschool van Amsterdam en een aantal vmbo-scholen.

Opleidings-campus Technische Installaties

Onder invloed van het klimaatakkoord en het Energieakkoord moet het energiesysteem van de toekomst duurzaam zijn. Zo wil Amsterdam in 2050 van het aardgas af zijn en moeten nieuw te bouwen woningen vanaf 2020 bijna energieneutraal zijn. Ook investeert de stad in allerlei slimme en technische oplossingen om nu, en in de toekomst, een leefbare en duurzame stad te zijn voor iedere inwoner. De technische installatiebranche speelt een essentiële rol in het realiseren van al deze ambities. Er is echter een tekort aan goed opgeleide elektro- en installatietechnici die deze installaties kunnen ontwerpen, realiseren en onderhouden.

Om dit probleem aan te pakken hebben het ROC van Amsterdam, de stichting Vakschool Technische Installaties Amsterdam (VTi), het bedrijfsleven, regionale en lokale overheden een publiek private samenwerking opgezet genaamd: de VTi Opleidingscampus Technische Installaties Amsterdam.

De VTi Opleidingscampus Technische Installaties kent vijf programmalijnen die zich allen vanuit een andere invalshoek bezighouden met het oplossen van het tekort aan goed gekwalificeerde technici en de aansluiting op de arbeidsmarkt. De VTi Opleidingscampus Technische Installaties wordt niet gezien als één locatie waar onderwijs plaatsvindt, maar is een verzameling van faciliteiten, een learning-community, verdeeld over de regio Amsterdam. In feite is de stad één grote campus waar leerlingen, studenten, bedrijven en scholen elkaar ontmoeten en met en van elkaar leren.

Eind 2017 heeft de VTi Opleidingscampus Amsterdam de vijftigste partner mogen verwelkomen. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een futureproof en circulair Amsterdam.

Kijk voor meer informatie op
www.vtiamsterdam.nl

Bekijk hier ook het filmpje over de VTi Opleidings-campus Technische Installaties:

Op weg naar het beroepsonderwijs van de toekomst

Binnen het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland zijn we positief verrast over de impact van de publiek-private samenwerkingen die zijn opgezet; de aansluiting tussen het onderwijs en het werkveld is binnen de branches aanzienlijk verbeterd.

Nieuwe interacties

Dat begint met interesse in elkaar. Partners ontdekken een gezamenlijke drijfveer om actuele vraagstukken op de arbeidsmarkt op te lossen. Wederzijdse interesse zorgt ervoor dat er nieuwe interacties ontstaan tussen studenten, docenten en professionals uit het werkveld.

In alle samenwerkingsverbanden is vanuit een urgente vraag op de arbeidsmarkt een nieuw samenwerkingsperspectief ontstaan; niemand kan immers de vraag naar innovatieve en wendbare vakmensen alleen oplossen. Er is gewerkt aan een gemeenschappelijke visie.

Verschillen tussen de PPS'en

Er zijn ook verschillen tussen de PPS'en. Zo ontstaan in de 'profit' en 'non-profit' sectoren andere samenwerkingsvormen. In het project 'Zorg in de wijk in de 21e eeuw' speelt de gemeentelijke overheid van het begin af aan een sturende rol in het verbinden van zorginstellingen met het mbo-onderwijs. De gemeente zorgt ervoor dat de inspanningen verbonden worden met maatschappelijke vraagstukken in de wijk, zoals armoede en eenzaamheid. Via de Fieldlabs ontdekken alle partijen dat (teams van) studenten een verbindende rol in de wijk kunnen spelen en tegelijk kunnen bijdragen aan de veranderingen in zorg, waarbij burgers zelf de regie hebben.

In de profit-sector is de samenwerking in eerste instantie gericht op het oplossen van kwalitatieve of kwantitatieve vraagstukken die de bedrijfscontinuïteit kunnen bedreigen. Binnen de profitsectoren bestaan ook verschillen tussen de samenwerkingsverbanden die zijn ontstaan. Er zijn PPS'en waar een enkele sterke partner zich met het onderwijs verbindt (Jean School of United College)

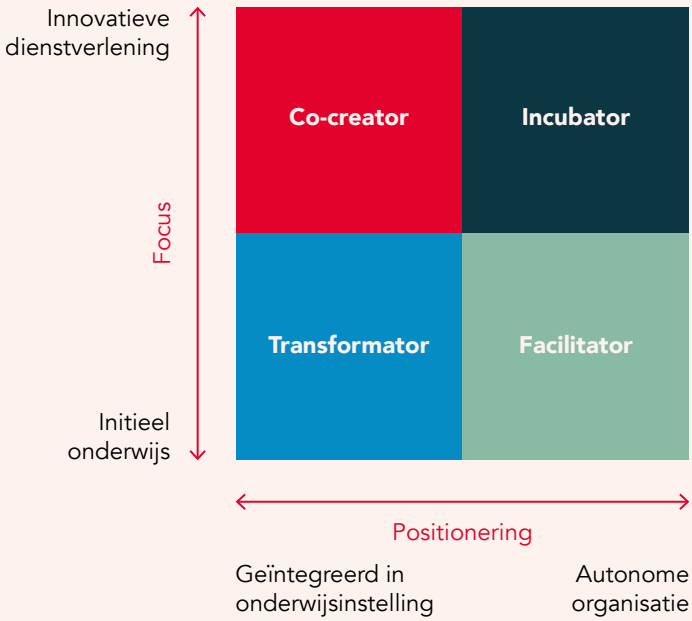

Matrix Platform Bèta Techniek.

en we zien ook vormen van samenwerking waar gemeenschappen van bedrijven zich tot het onderwijs wenden met een vraag om vakmensen, bijvoorbeeld bij House of Logistics, in het programma Cyber Security of bij House of Hospitality.

De hier beschreven PPS' en verschillen ook in de verbinding die wordt gemaakt met het onderwijs. En daarmee in de mate waarin wijzigingen in het onderwijsprogramma en de onderwijsorganisatie tot stand worden gebracht. Bij House of Logistics staat het traditionele beroepsonderwijs geheel op zijn kop omdat radicaal vanuit de leervraag van de student wordt gewerkt. Bij House of Hospitality bestaat de verandering vooral uit het bijna volledig verzorgen van het onderwijs in de beroepspraktijk. Het aanbod vanuit het curriculum blijft intact en wordt aangepast aan het tempo en de leerstijl van de student. In alle gevallen heeft dit consequenties voor de traditionele organisatie van het beroepsonderwijs die nadere uitwerking verdienen. Dat betreft onder andere de wijze van examinering, de onderwijstijd, de huisvesting en de bekostiging en verantwoording.

We kunnen ter verduidelijking van de verschillen tussen de samenwerkingsverbanden ook een door het Platform Bèta Techniek ontwikkelde matrix hanteren. Daarbij gaat het om het wel of niet ontwikkelen van nieuwe dienstverlening en om de mate waarin sprake is van een nieuwe vorm van initieel onderwijs. De PPS 'Zorg in de wijk in de 21e eeuw' is een 'transformator' ten opzichte van het initieel onderwijs, het House of Hospitality een 'co-creator' op het gebied van innovatieve dienstverlening, United College een 'facilitator' en de Jean School een 'incubator' op weg naar een duurzame samenleving.

Hybride leren in alle samenwerkingsverbanden

In alle hier beschreven PPS'en zien we als grote overeenkomst dat het onderwijs voor een groot deel buiten de school wordt georganiseerd.
Het leren vindt plaats buiten het schoolgebouw in contextrijke, reële werkomgevingen. Het inrichten van deze hybride omgevingen heeft consequenties voor de student, de docent, het bedrijf en de praktijkopleider. De traditionele positie die zij ten opzichte van elkaar innemen in het 'klassieke' mbo

‘Belangrijk voordeel van het hybride leren is dat er aantrekkelijker onderwijs voor de studenten is ontstaan’

verandert. De student krijgt meer regie op het eigen leerproces, de docent zal naast een rol van kennisoverdrager meer een ondersteunende coach rol vervullen en de praktijkopleider wordt gids in het werkveld en meelerend lid van het onderwijsteam. Er verschijnen ook nieuwe actoren die aan het leren bijdragen: de medestudent, de werkgever/ondernemer of branche-netwerken van (jonge) professionals. Belangrijk voordeel van het hybride leren is dat er aantrekkelijker onderwijs voor de studenten is ontstaan en docenten en medewerkers uit bedrijven op een informele manier bijleren; wendbaar vakmanschap bij al deze betrokkenen is het resultaat.

De prototypes in de samenwerkingsverbanden kennen allerlei varianten van het hybride leren, ingegeven door de specifieke situatie van de branche. Het zoeken van een passende variant van hybride leren is een spannend onderdeel van de nieuwe samenwerking die is ontstaan.

Daarbij ontdekten we dat er veel kansen zijn om nog meer in een hybride model op te leiden en ook om het ‘leven lang ontwikkelen’ samen verder in te vullen, voor de huidige of toekomstige werknemers of voor volwassenen die hun entree willen maken in het beroep.

Samenwerken aan wendbaar vakmanschap

In alle samenwerkingsverbanden vinden ondernemers, het onderwijs en de overheid elkaar op het thema wendbaar vakmanschap. Het gaat om het opleiden van en ruimte bieden aan innovatieve vakmensen die met hun talenten een bijdrage leveren aan de dienstverlening van hun werkgever en meerwaarde bieden aan de klant of de burger. En daarbij ook antwoorden helpen vinden op vragen die we nu nog niet kennen. Door de

MBOcollege Centr
rol
van amsterdam

verschillen heen zien we in alle sectoren dezelfde vraag naar wendbaar vakmanschap en medewerkers die om kunnen gaan met technologie, ondernemend zijn en creatief kunnen denken.

Conclusie is dat alle samenwerkingsverbanden ieder op hun eigen manier een wezenlijke inhoudelijke bijdrage leveren aan de onderwijstransitie in de metropoolregio Amsterdam. De aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt is via de samenwerkingsverbanden geborgd, de onderwijs- en bedrijfspartners leren elkaars werelden steeds beter kennen en zorgen vanuit hun eigen werelden voor een goede afstemming tussen werken en leren in hybride werk-leeromgevingen.

Verduurzaming van de samenwerkingsverbanden

Omdat de samenwerkingsverbanden gebruikmaken van een investeringsbijdrage vanuit het Regionaal Investeringsfonds mbo geldt dat de partners moeten kijken naar een 'verduurzamingsroute'. Naar een businessmodel waarbij na afloop van de projectperiode van vier jaar de samenwerking zelfstandig kan blijven voortbestaan. Vanaf de start van de samenwerking zijn de partners actief op zoek naar verduurzamingsmogelijkheden. Het kan gaan om bedrijfspartners die vanuit hun eigen organisaties willen mee-investeren in menselijk kapitaal, het uitvoeren van betaalde praktijkopdrachten en het exploiteren van hybride werk-leeromgevingen. Daarnaast zien de samenwerkingsverbanden kansen op het gebied van het stimuleren van leven lang ontwikkelen in de regio. Het leren van vakmensen stopt immers niet wanneer zij hun mbo-diploma hebben gehaald.

Spanning op de balans tussen leren en geld verdienen

In de businessmodellen van alle samenwerkingsverbanden is in de projectperiode een goede balans gevonden ten aanzien van waardecreatie voor de verschillende stakeholders; de studenten, de bedrijven en het onderwijs. Alle partijen zien de meerwaarde van de samenwerking. Het faciliteren van de onderlinge dialoog blijkt ook een belangrijke succesfactor. Hier kunnen andere partijen, zoals bijvoorbeeld de regionale overheid of intermediairs, een bijdrage leveren.

Vanuit een financieel perspectief zit er spanning op het verduurzamen van het businessmodel van de samenwerking. Om de continuïteit van de samenwerking na de subsidieperiode te kunnen waarborgen, lijkt het genereren van geldstromen vanuit de samenwerking noodzakelijk; alleen dan kunnen de kosten van de hybride werkleeromgevingen, inhuur van externe expertise en het vrijmaken van docenten en projectmanagers op langere termijn gedragen worden. Voor bedrijven is 'in kind' financiering heel vanzelfsprekend en zelfs noodzakelijk. Er zijn echter verschillen binnen de PPS'en wat betreft het perspectief op continuïteit uit bedrijfsmatig oogpunt. De vraag is gerechtvaardigd of de periode van vier jaar niet te kort is om werkelijk nieuwe businessmodellen te ontwikkelen.

Het actief opstarten van louter op geld gerichte activiteiten is waar je vanuit de samenwerking van wilt wegblijven; het gaat om het zoeken naar hybride verdienmodellen die meerwaarde creëren en geld generen in lijn met de bedoeling van de samenwerking.

'De aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt is via de samenwerkingsverbanden geborgd'

Samen een sprong voorwaarts maken
Kenmerkend voor transities is de onomkeerbaarheid van de beweging; er is geen weg meer terug. Dit geldt ook voor de ervaring die door de partners van de samenwerkingsverbanden is opgedaan; terug naar het klassieke onderwijsmodel is geen optie. De samenwerkingspartners zullen dus vanuit hun eigen wereld, maar juist ook gezamenlijk, de zoektocht moeten voortzetten.

Sprong voorwaarts door het ROC van Amsterdam: ruimte voor innovatie
Hoewel bij de start van de samenwerkingsverbanden met enige terughoudendheid naar deze ontwikkeling is gekeken, is het bijna vier jaar later heel duidelijk; met diverse succesvolle publiek-private samenwerkingsverbanden in het portfolio is dit een innovatierichting met perspectief. Het ROC van Amsterdam en het ROC van Flevoland zien het verder ontwikkelen van een gezamenlijk gedachtengoed op innovatie dan ook als een belangrijke vervolgstap. Elementen hiervan zijn: gepersonaliseerd leren, disruptieve didactiek, disruptieve organisatievormen, de wereld rond de samenwerkingsverbanden (het ecosysteem) en cross-sectorale innovaties.

Daarbij is het van belang om breder te kijken dan alleen het aanvragen van een investeringsbijdragen vanuit het Regionaal Investeringsfonds mbo. Het benutten van andere middelen, zoals bijvoorbeeld die van de MBO-Agenda in Amsterdam, waarbij de gemeente Amsterdam met gerichte projecten het mbo in de stad versterkt, biedt ook mogelijkheden. Net als het faciliteren van bijvoorbeeld start ups van studenten of het starten van een practoraat zoals bij Creatief Vakmanschap.

Ruimte voor experimenteren met onderwijs van de toekomst is een essentiële voorwaarde voor modern beroepsonderwijs. Daarbij gaat het om kennisdeling, zoeken naar toegevoegde waarde, om het leren van en met elkaar met een open blik op de toekomst.

‘Het verder ontwikkelen van een gezamenlijk gedachtengoed op innovatie is een belangrijke vervolgstap’

Sprong voorwaarts voor bedrijven; samen de puzzel aanpakken
Omdat ze zich beseffen dat de grenzen van de huidige aanpak bereikt zijn, zien bedrijven en instellingen de urgentie om een visie te hebben op het eigen vakgebied. Ze voelen de noodzaak om de ontwikkeling samen op te pakken en te werken aan het gezamenlijk opleiden van wendbare vakmensen.

Sprong voorwaarts door de overheid; verkennen hybride verdienmodellen & stimuleren van regionale leercommunities
De regionale overheid kan verder helpen ruimte te bieden voor een zoektocht naar hybride verdienmodellen die hybride leeromgevingen mogelijk maken. Een andere maatregel die de overheid kan nemen is het introduceren van stimuleringsmaatregelen voor ondernemers wanneer zij vanuit hun onderneming aan maatschappelijke waardecreatie doen binnen een regionale leercommunity.

Sprong voorwaarts door de burger: regie nemen over je eigen ontwikkeling
Wendbaar vakmanschap begint bij onszelf, de lerende burger. Wanneer we onszelf blijven ontwikkelen, flexibel blijven inspelen op trends en ontwikkelingen, blijven reflecteren op ons eigen handelen en ons rekenschap blijven geven van de gevolgen van digitalisering en technologische veranderingen, kunnen we de transitie van welvaart naar welzijn voltooien.

COLOFON

Redactie
Eliza van den Anker, Matthijs Bobeldijk, Johan de Jong, Sandra Poorthuis, Mirjam Riethof, Janneke Toet

Ontwerp
flowdesign.nl

Fotografie
Maarten Feenstra, Melody Lieftink, Bastiaan Musscher, John Roeland, Henk Rougoor, Shutterstock

Dit is een uitgave van het ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland. Kijk op www.rocva.nl en www.rocvanflevoland.nl voor meer informatie.

© 2018 ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland

r:c
van amsterdam
samen
werken aan
talent
r:c
van flevoland